

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„A Falu Magyar Gazda és Földműves Szövetség”)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádióna gazdasági előadások” című füzetekkel együtt
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam. 10. szám.

Március hó 10.

A Kormányzó Ur feloszlatta az országgyűlést

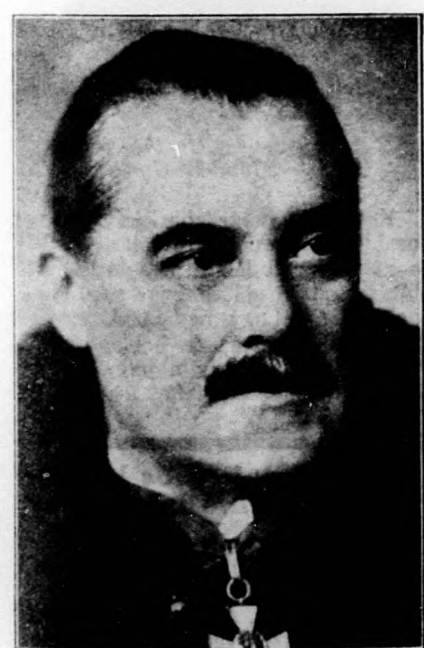
**Választások március 27-ike és április 5-ike között
A Gömbös-kormány lemondott és újra Gömbös-kormány
alakult — A kormánynak két új minisztere van**

A magyar belpolitikai élet megrekedett sodrának zajlása megindult... *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszternek napokkal előbb nyilvánosságra jutott lemondási szándékának folytatásaként hétfőn, március hó negyedikén, rendkívüli minisztertanácson határoz-

ta el a kormány lemondását. A Kormányzó Ur a lemondást elfogadta és *ujra Gömbös Gyulát bízta meg kormányalakítással*. A kormány új tagjai: *Kozma* Miklós belügyminiszter, *Bornemissza Géza* kereskedelemügyi miniszter. A pénzügyi tárcát *Fabinyi* Tihamér vette át. Az új kormány másnap, március hó 5-én, kedden délelőtt tette le az esküt, aztán minisztertanácsot tartott, amelyen az államtitkári állásokat töltötték be. Kedden délelőtt a *Nemzeti Egység Pártjában* mutatkozott be az új kormány.

hetekben felkavart vihara, amely a magyar lelkek aggodalmát a kelleténél is jobban fokozta.

Az aggodalmakra és kérdésekre megérkezett a felelet. A *Kormányzó Ur* a miniszterelnök előterjesztésére az 1931-ben összehívott országgyűlést feloszlatta és

Kozma Miklós,

a második Gömbös-kormány belügyminisztere.

Bornemissza Géza,

a második Gömbös-kormány kereskedelemügyi minisztere.

A miniszterelnök a sajtó útján kimerítően nyilatkozott az új kormány programjáról, de kitért rá a *Nemzeti Egység Pártjában* tartott beszédében is. Megállapíthatjuk, hogy ez a program nem változott, s a kormány ténykedéseinek alapját továbbra is a *Nemzeti Munkaterv* megvalósítása jelenti.

Mindezek után a magyar politikai világ és az egész magyar közélet egyaránt feszült érdeklődéssel tekintett az országgyűlés képviselőházának március hó 5-ére, kedden délutánra összehívott ülésé elé, amelyen az átalakított kormány bemutatkozását várták. De egyebet is. Azt, hogy véget ér-e a belső politikának az utóbbi

nyomban intézkedett a következő országgyűlés mindkét Házának 1935. évi április hó 27-ik napjára való egybehívásáról is. E dátum értelmében az új választások március hó 27-ike és április 5-ike között lesznek.

A nagyfontosságú politikai eseményekről részletes tudósításunk a következő:

Gömbös Gyula lemondása és újabb megbízatása

A hétfői, március 4-iki eseményeket híven tükrözi vissza a kormány hivatalos jelentése:

„A kormány tagjai ma délelőtt Gömbös Gyula miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsban a kormány Gömbös Gyula miniszterelnök javaslatára elhatározta a lemondását.

A kormány ez elhatározását Gömbös Gyula miniszterelnök nyomban bejelentette a Kormányzó Urnak, aki a lemondást elfogadta, egyben az új kormány megalakításával Gömbös Gyula eddigi miniszterelnököt bizta meg. A designált miniszterelnök azonnal folyamathoz tette az új kormány megalakítására vonatkozó tárgyalásokat.

A kormányt a lemondásra az a szándék készítette, hogy az utóbbi hónapok során mesterségesen szított politikai nyugtalanságnak és az ennek következtében előállott politikai bizonytalanságnak — amely bizonytalanság az országnak mind külső, mind belső politikai érdekeit hátrányosan érintette — véget vessen; egyben, hogy módot adhasson arra, hogy a megalakuló új kormány az államfő bizalmának birtokában az ország érdekében olyannyira szükséges egyetemes és céltudatos politikai irányítást — mégpedig mind a külpolitikai tárgyalásoknál, mind a belpolitikai vonatkozású problémák megoldásánál — biztosítsa.”

E nyilatkozat közzététele után rohamosan követték egymást az események.

40 éve a világot uráló eredeti angol
THE CHAMPION
kerékpárokat havi 20
pengős és saját készítésű kiegészítő

ROYAL STAR

kerékpárokat 180 pengőért havi 16 pengős részletre.
Kerékpáralkatrészeket rendkívül olcsó leszállított gyári árban.

Láng Jakab és fia
Budapest, József-körút 41. sz.
Kérjen ingyen nagy képes árjegyzéket

A miniszterelnöknek a Kormányzó Urtól való visszaérkezése után az új kormány nyomban megalakult. Új tagjai lettek: Kozma Miklós belügyminiszter és Bornemissza Géza kereskedelemügyi miniszter. Fabinyi Tihamér a pénzügyi tárcát tartotta meg.

Az új kormány megalakulása után a miniszterelnök nyomban nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek, amelyben hangsúlyozta, hogy az új kormány is a nemzeti munkatervet tekintti kormányzati célkitűzéseinek alapjául és a nyomban meginduló kormányzati tevékenysége során következetesen és céltudatosan folytatni kívánja az abban lefektetett kormányzati program végrehajtását.

Majd így folytatta:

— Belpolitikai vonatkozásokban a kormány legfontosabb célkitűzéseit az eddig is hirdetett és megvalósításra előkészített reformtörvények keretében alkotta. Mindezeket természetesen — amint ezt eddig is állandóan hangoztattam — az országépítés és nemzeterősítés gondolata jegyében szigorúan beleilleszkedve annak a haladó, konzervatív és alkotmányos felfogásnak az eszmekörébe, amely egész politikai hitvallásom alapjait alkotja. Hangsúlyozni kívánom, hogy az új kormány ügyszólván kizárólagos feladatának a reformprogram megvalósítását tekintem, bár természetesen emellett elfogja intézni mindazokat az ügyeket és meg fogja oldani mindazokat a problémákat is, amelyeket az állami és kormányzati munka napról-napra felmerülő szükségletei vetnek fel, mint például a gazdaadósságok ügye, vagy pedig az értékesítés, illetve piacszerzés ügyének további erőteljes előmozdítása.

Kitért még az alkotmányjogi reformok szükségességére s a földbirtokpolitikai feladatok elodáztatatlanságára is és nyugodt, bizalomteljes atmoszférában a teljes nemzeti egység megvalósulását sürgette.

A kormány esküvétele és bemutatkozása a Nemzeti Egység Pártjában

Az új kormány tagjai március hó 5-én, kedden délelőtt letették az esküt és bemutakoztak a Nemzeti Egység Pártjában.

Gömbös Gyula miniszterelnök a párt elnökének üdvözlésére adott válaszában kijelentette, hogy a Nemzeti Egység Pártjával kívánja a maga politikai irányítását alá támasztani és minden erejét, gondolatát és tehetségét ennek a pártnak rendelkezésére bocsátja. A nemzetért akar dolgozni, mentesen minden pártpolitikai demagógiától.

Iványi Béla felszólása után a párt

egyhangu elhatározással kimondotta, hogy Gömbös Gyula miniszterelnököt és új kormányát támogatja.

A Ház feloszlata

A gyorsan pergő politikai események közepette a legnagyobb érdeklődés a politikai élet hivatott fóruma, a képviselőház március 5-iki ülése felé fordult.

A Ház tagjai teljes számban gyűltek össze s óriási érdeklődéssel és fokozott izgalommal várták a történéndőket.

A belépő kormányt a jobboldal és a közép harsány éljenzéssel fogadta. A Ház elnöke felolvastatta a magas kormányzói kéziratot az új kormány kinevezéséről, amelyet a felsőházhoz tettek át. Azután következett a Kormányzó Ur alábbi magas kézírata:

„Magyarország országgyűlésének kormányzó üdvözlömetet! Tisztelt Országgyűlés! A magyar királyi minisztérium előterjesztésére az 1933. évi 23. törvényekben gyökerező jogomnál fogva az 1931. évi július hó 18. napjára Budapest székesfővárosba egybehívott országgyűlést ezennel feloszlatom és berekesztetnek nyilvánítom.

Az idézett törvény cikk rendelkezése alapján ugyancsak a magyar királyi minisztérium előterjesztésére Budapest székesfővárosba új országgyűlést hirdetek és mindkét Házának tagjait az 1935. évi április hó 27-ik napjára egybe hívom.

Most, midőn az 1931-ik évi július hó 18. napjára egybehívott országgyűlés működése befejezést nyert, őszinte köszönettel és hálával emlékezem meg az ország érdekében kifejtett hazafias és eredményes munkásságáról.

Kelt, Budapesten, 1935. évi március hó 5-ik napján.

Horthy s. k.

Gömbös Gyula s. k.”

Ezzel a legmagasabb kézirattal egy meddő huzavonába fulladt politikai korszak zárult le. Adja a megpróbáltatásokkal küzdő magyar nép jószágos Istene, hogy egyetértő, egy cél felé törő, munkás és boldogító idők váltsák fel, amelyek a nagy magyar célok mielőbbi elérését lehetővé teszik.

Ausztriának 6 és háromnegyed millió lakosa van

Az osztrák statisztikai hivatal most tette közzé az 1934. év végén megjelent népszámlálás hivatalos és végleges eredményét. Ausztriának eszerint 6,762.687 lakosa van, amiből 27.7 százalék — 1,860.308 lélek — a fővárosra esik.

Ausztriának kétmillióval kevesebb lakosa van, mint hazánknak.

Széchenyi István nyomdokain . . .

Régen látott a Vigadó olyan tömeget a falai között, mint február 26-án, a Reformnemzedék zászlóbon-tásán, amelynek célját a gyűlés megnyitójá, Bornemissza Géza, aki azóta a kereskedelemügyi miniszteri szék-be került, úgy körvonalazta, hogy az egybegyűltek pártpolitikától mentesen harcot indítanak a Széchenyi Ist-ván nyomdokain megvalósítandó re-formok érdekében. A következő szó-nok a magyarság létformáit a husza-dik század követelményeihez akarja alakítani. Egy másik felszólaló sze-rint fel kell számolni a liberális gaz-dasági rendszert és a faji gondolatot Prohászka reformjaival kell megne-mesíteni. Egy tüzes szónok abba nem nyugszik bele, hogy a reformtörekv-ések elsikkadjanak és hogy a bankok-rácia szétörje a magyarság álmaít. Azt igéri, hogy mégis mi fogjuk ki-olvasztani a salakból a nemzetre üd-vös reformokat! . . .

Helyes! Mind helyes ez külön-külön is, együtt is. A szomorú magyar gazdasági láz egy-egy szökkenésének hevílete. Csak rajta, szegény, boldogulást kereső magyar ifjuság! Csak előre a Széchenyi nyomdokain! Az se baj, ha néhányan a Kossuth eszméit követitek. Ha összeütözik is a kettő, mint a két Hérosz idejében. Legalább villámlás lesz, abból pedig tisztító-tűz, amelynek lángjánál kiolvadnak a nemzetre üdvös reformok . . .

Megalakult Zalabéren a Faluszövetség

A zalavölgyi kisgazdák legutóbb népes értekezletet tartottak Zalabéren, amelynek keretében 120 taggal megalakították a Faluszövetséget. Az alakuló értekezleten a központ képviselőjében Szekeres László főtítkárral vett részt, aki hosszabb beszédben fejtegette a Szövetség legújabb célkitűzéseit és törekvéseit. Koller Rezső igazgató-tanító a nemzeti összefogás szükségességét hangoztatta. A szépen sikerült értekezlet a Himnusz eléneklésével ért véget. A fiókszövetség tisztikara a következő: *Diszelnők:* Kovács József esperes-plébános, Kelemen József főjegyző; *elnök:* Koller Rezső; *alelnökök:* Németh Péter, Kozáry Lajos, Török József; *títkárr:* Borbás Ferenc; *pénztáros:* Szabó Mátyás; *háznagy:* Zámódics Ferenc; *könyvtáros:* Vincze József; *ellenőrök:* Halász István, Kiss János; *számvizsgálóbizottság:* Molnár István, Szieber József, Panulín Lajos; *választmány:* Halász Ferenc, Sorok István, Halász József, Ács Károly, Farkas János, Ecsi Antal, Heri Lajos, Halász Péter, Szombat József, Bangó József, ifj. Németh Ferenc, Nagy József, Molnár János és Szanyi István.

Drótkerítés fonatokat, szab., PAN-CEL" fémes gyű-mölcslakózt, mo-deren CSŐ-ÉS VAS-BUTOROKAT legol-csőbban szállít:

ARADI BÉLA
Budapest, I., Horthy Miklós-ut 29/1
(Hadik laktanya mellett) Tel.: 59-5-79
Kérjen árajánlatot.

VILÁGKRÓNIKA

A nyugateurópai nagyhatalmak külpolitikai tevékenysége most első-sorban a keleteurópai helyzet tisztá-zására irányul, más szóval a sokat emlegetett keleti egyezményt és du-nai szerződést akarják tető alá hozni, amelyeknek megkötése végeredmény-ben Németország állásfoglalásától függ. A Vasárnap már legutóbbi szá-mában megírta, hogy Sir John Si-mon, Anglia külügyminisztere Ber-linbe utazik, hogy személyesen tár-gyaljon Hitlerrel. Valószínű az is, hogy valamelyik későbbi időpontban Simon Varsóba és Moszkvába is ellá-togat. Rendkívül fontosnak tartják Simon berlini látogatását, miután, a hírek szerint, Oroszország feltétle-nül ragaszkodik a keleti egyezmény megkötéséhez és ha ennek megkötése Németország ellenállása folytán nem sikerülne, akkor egyáltalában nem ki-zárt dolog, hogy Oroszország kül-politikája Németország felé fordul és így az egységes Európa helyett Fran-ciaország, Anglia és Olaszország hár-mas nagyhatalmi blokkjával szem-ben Németország és Oroszország egy másik, ezzel szembenálló nagyhatal-mi csoportot képezne, ami semmi-esetre sem járulna hozzá ahhoz, hogy az európai helyzet végre kielégítő nyugvópontra jusson.

Március hó 1-én Venizelosz volt

miniszterelnök, a görög ellenzéki pár-tok vezérének hívei, *Plasztirasz* volt görög tábornok vezetése alatt állam-csínyt kíséreltek meg. A jól előké-szített lázadás egy időpontban tört ki nemcsak Athénben, hanem Görög-ország több városában, többek közt a görög hadikikötőben, *Szalamiszban* is, ahol a lázadók megszállták a fegyverraktárt és a kikötőben horg-onyozó hadihajót. A kormánycsa-patoknak véres utcai harcok után si-került a lázadók szárazföldi csapa-tait leverniük, a hajók azonban el-hagyták *Szalamisz* kikötőjét és *Sza-loniki* felé indultak. A kormány in-tézkedésére repülőgépek vették üld-özőbe a lázadók hajóit és a repülő-gépekről ledobott bombák az *Averon* nevű cirkálót olyan mértékben meg-rongálták, hogy azt vontatókötélre kellett venni. Más hírek szerint a szá-razföldi harcok is tartanak még, de remény van arra, hogy a kormány csapatai a helyzet urai maradnak.

A romániai Országos Magyar Párt parlamenti csoportja kiáltványt bo-csátott ki. Az első pont megállapítja, hogy a romániai magyar kisebbség helyzete napról-napra rosszabb lesz, az uszítás a magyar kisebbség ellen mind erősebb, anélkül, hogy a román hatóságok ennek bármily formában is gátat vetnének. A második pont a nyelvviszgak kérdésével foglalkozik és tiltakozik az ellen, hogy a román nyelv nemtudása miatt magyar tiszt-viselőket állásukból elbocsássanak, sőt megállapítja azt is, hogy gyakran minden nyelvviszga nélkül, egyedül a magyar származás elegendő ok arra, hogy állami tisztviselők állásu-kat elveszítsék. Amennyiben a román hatóságok, illetve a román kormány ezentul sem mutatna hajlandóságot arra, hogy a romániai magyar kiseb-

Hitler Adolf első utja a felszabadult Saar-vidéken

A walesi herceg ismét otthon

Az angol trón örököse európai utjáról hazatérve részt vett egy katonai parádén. A herceg (jobbról) egyenruhában van, fején medvebőrből készült fura kucsmát visel.

ségek jogos kívánságainak eleget tenni, egy kénytelenek lennének — így fejezi be a kiáltványt — a világ közvéleményét a romániai kisebbségek kétségbeesztő sorsára figyelmeztetni.

A Hagen-Szövetség helyiségében magyar népművészeti kiállítást rendeztek Bécsben, amelynek megnyitására Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter is felutazott. A megnyitáson az osztrák előkelőségek sorában ott volt Schuschnigg kancellár és Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter is. A kancellár és Hóman kultuszminiszter nagy becsben nyitották meg a kiállítást, amely megnyitása óta állandóan igen nagy látogatottságnak örvend az osztrák fővárosban. Ez alkalommal irták alá Schuschnigg és Berger-Waldenegg osztrák részről és Hóman Bálint, valamint Apor báró bécsi magyar követünk magyar részről az osztrák-magyar kulturális egyezményt.

Olaszország londoni nagykövetsége jelenti, hogy Abessziniával megegyezett és a két ország között a határviellongások elkerülése végett semleges zónát jelöltek ki.

MINDEN UJ

ELŐFIZETŐ

a falusi polgár táborát erősíti!

Minél kisebb egy falu, annál messzebb esik az egészségügyi szolgálatról

A »Faluszövetség« egészségügyi értekezletének harmadik ülése

Március 4-én tartotta a Faluszövetség „A falu egészségügye” szakelőadássorozat III-ik ülését. Az ülések iránt az érdeklődés mind nagyobb lesz, ami annak tudható be, hogy az elhangzó előadások igen értékes, gyakorlati javaslatokat tartalmaznak. A nagyszámú fővárosi és vidéki szakférfiak sorában megjelent Scholtz Kornél dr. belügyi államtitkár, Schandl Károly dr., a Szövetség társelnöke, báró Korányi Sándor dr. egyetemi tanár, Darányi Gyula dr. egyetemi tanár, Weis István dr. OTI-vezérigazgató, Hepp-Baján Ernő miniszteri osztálytanácsos, Erödi-Harvach Béla egyetemi tanár, Lélay Ernő országgyűlési képviselő és még igen sokan mások.

Johan Béla dr. egyetemi rk. tanár, az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója, a szakülés elnöke nyitotta meg az értekezletet és bevezető szavaiban rámutatott arra, hogy minél nagyobb egy város, annál jobb az egészségügyi intézményei és minél kisebb egy falu, annál kevésbé áll a lakosság rendelkezésére az egészségügyi szolgálat. Szükséges tehát, hogy ezt a nagy különbséget csökkentjük a falu javára és minél szélesebb rétegek számára tegyük hozzáférhetővé a higiénia áldásait. Előadása további során vázlatosan ismertette azt a munkát, amely az Országos Közegészségügyi Intézetben már nyolc év óta folyik és kérte a Faluszövetség vezetését, hogy mint a magyar falvak legnagyobb reprezentánsa, támogassa az Intézetet munkájában, amint hogy az Intézet is mindig készségesen fog a Szövetség segítségére sietni.

Bielek Tibor dr. tb. vármegyei tisztifőorvos, a mezőkövesdi járás tisztiorvosa, tartott ezután előadást, melyben kifejtette, hogy falun egészségügyi munkát csak akkor lehet végezni, ha előzőleg elkészítik az illető vidék stratégiai térképét és ezen részletes adatok alapján kezdődik meg a munka. Az egészségvédelmi munkát decentralizálni kell, nem lehet általános sémát felállítani, hanem más és más helyzet szerint kell a megoldást keresni. A lényeg az, hogy minél többet nyújtunk a betegségmegelőzés terén, mert annál kevesebbet kell a gyógyítással foglalkozni.

Jendrassik Aladár, az Országos Közegészségügyi Intézet adjunktusa, a falvak vizellátásának kérdéséről tartott előadást. A rossz kutak oka rendszerint a kedvezőtlen geológiai helyzet (mint például az Alföldön) vagy a sajátos mezőgazdasági viszonyok (kutak közelsége trágyadombhoz, stb) és végül a kutak helytelen, rossz megépítése. Az első két tényező megszüntetése lassu munkával lehetséges csak, míg a harmadiknál lehet a legnagyobb sikereket elérni. Ismertette azokat a kut-típusokat, amelyeket a Közegészségügyi Intézet szerkesztett és amelyek lényegesen olcsóbb árértékű készíthetők el és mégis kifogástalan tiszta vizet adnak.

Steller Mária, az Egészségügyi Védőnök főnökhelyettese, ismertette ezután a védőnők munkáját a falvakon. Megrázó színekkel esetezte azt a hihetetlen erőfeszítést, amelyet primitív viszonyok között, ugyszólván pénz nélkül kell a falu egészségügyének javítása érdekében végezni. Rámutatott arra, hogy a védőnők nemcsak egészségügyi kérdésekkel foglalkoznak, de gazdasági és háztartási oktatást is végeznek. Az elmúlt évben kilencven védőnő közel háromezer előadást tartott vidéken és százhatvan ezer emberrel foglalkozott külön látogatások keretében.

Gadl András Kálmán dr. egészségügyi felügyelő a közigazgatás és az egészségvédelem együttműködéséről szólott, majd a tanyai egészségvédelemről rámutatott arra, hogy feltétlenül biztosítani kell a védőnők utazási lehetőségeit. Kovács György dr., Nógrád vármegyei tisztifőorvos, a vármegyében folyó egészségvédelmi munkát ismertette részletesen és külön kiemelte a közigazgatás megértő támogatását. Kontra László dr. a gödöllői járási tisztiorvos hangsúlyozta, hogy csak az a jó egészségvédelem, amelyben megvan a folytonosság, tehát a születéstől kezdve végigkíséri az egyedeket. A mai viszonyok között, különösen a fertőző betegségeknél, hihetetlen nehézségekkel találja magát az orvos szemben, mégis szükséges mindent megtenni azok leküzdése érdekében. Vass Elemér mérnök az ivóvíz-kérdéshez szólt hozzá, majd pedig az árnyékszék fertőző veszedelmére mutatott rá és részletesen ismertette azokat a típusokat, amelyeket úgy a kutak, mint az árnyékszékkeket illetőleg a Közegészségügyi Intézet kidolgozott. Az ülés az elnök zárószavaival ért véget.

(W. B.)

Besenyőtelek és Mezőtárkány gazdái lelkesen ünnepelték Mayer Jánost

Népes értekezletet tartott legutóbb *Besenyőtelek* gazdaközönsége, hogy megbeszélje azokat az időszaki kérdéseket, amelyek az ottani gazdaközönség súlyos terheit vannak hivatva könnyíteni. Besenyőtelek régi nemesi község. Kiváltságos, jómódu emberek lakják, akik féltve őrzik hagyományait. Majdnem 7—8 éven át aszálykár, rovar- és egyéb istencsapás pusztította el a termést, úgy-egy ma erősen legyengült a falu.

Mayer János ny. miniszter, a Faluszövetség elnöke, *Szekeres* László főtitkár kíséretében felkereste a besenyőtelkieket. A község nevében *Bozsik* Zsigmond üdvözölte Mayer Jánost és *Szabó* Gyula főszolgabíró. *Bozsik* Zsigmond megköszönte Mayer Jánosnak, hogy a község érdekében sikerült keresztülvinnie a *Tepélypuszta* új osztályozását, ami a község gazdáinak rendkívül nagy segítséget jelent. Szóba került a *salamonfai* legelő ügye is, amelynek megváltását Mayer János sikeresen intézte el.

Ezután Mayer János mondott beszédet:

— A történelmi időkön belül — mondotta többek között — ilyen súlyos válságunk nem volt, mint a mostani. Éppen azért ennek a maroknyi magyarságnak tekintélyt csak az a belső rend adott, amely általánosan köztudomású Európában. Törekedjünk tehát oda, hogy szerezzünk a nemzetnek tekintélyt kifelé, biztonságot pedig befelé. Sohasem volt nagyobb szükség arra, hogy kézt-kézbe téve dolgozzunk a nemzet fennállásáért, mint napjainkban, amikor a genfi eseményekből kifolyólag nagy megpróbáltatások zuhanhattak volna a nemzetre. Hála Istennek, sikerült ezeket kivédnünk. A további biztos fejlődés feltétlen záloga a megértésnek és az összedolgozásnak.

Mayer János mély igazságoktól áthatott beszéde nagy hatást keltett a jelenlevőkben. Az elhangzottak után a besenyőtelki gazdák megvitatták a kérdéseket, majd az értekezlet szertartásáról és bizalmáról biztosította Mayer Jánost, a földművesnép és a kisgazdatársadalom vezérének, aki 25 esztendő munkásságával biztosított helyet a falu népének a magyar parlamentben is.

Ugyanaznap délután a *mezőtárkányi* gazdák is összegyűltek, hogy meghallgassák Mayer János ny. földművelésügyi minisztert. *Erdélyi* Ferenc és *Mezey* Pál gazda üdvözölte Mayer Jánost, aki válaszában a következőket mondotta:

— A világválságnak mélységes okai vannak, amely egyaránt kiter-

jed Európára és Amerikára. Amerikában már ott tartunk, hogy a farmerek elhagyják a gazdaságokat, mert az nem fizeti ki magát. Még a nagy államok sem tudják függetleníteni magukat a nemzetközi viszonylatokban. Ez azonban nem azt jelenti, hogy belső intézkedésekkel nem lehet utját állni a veszedelemnek. Figyelő szemekkel lesi az ellenséges külföld, hogy mikor bomlasztjuk szét egymást. Éppen azért, amíg egyrészt megfelelő erővel igyekezzünk talpraállítani a falu megingott teherbíró képességét, addig másrészt, a véletleg ki kell tartanunk egymás mellett. Odatörekszünk, hogy a nemzet gazdasági vérkeringése fennakadást ne szenvedjen. A mai időkben a gazdatársadalomnak minden lépését nagyon komolyan meg kell fontolni, nehogy újabb veszedelmek következzenek be.

Mayer János nagyhatású beszéde után *Szekeres* László főtitkár a nemzeti összefogás és összedolgozás szükségességéről beszélt. Hangsúlyozta, hogy az építő munka mindig nehezebb, mint a romboló. *Mi nem akarunk meggazdagodni a mások nyomorán és nem akarunk a nyomorból aranyat préselni, hanem szolgáljuk önzetlenül a falu népét, mert tisztában vagyunk azzal, hogy a falu sorsától függ a nemzet sorsa.* A nagy Széchenyi idejéhez hasonlóan csak az áldozatos összedolgozás állíthat talpra bennünket.

Az elhangzottak után vita indult meg, melyben a gazdák közül többen felszóllaltak.

Mindkét község gazdaközönsége teljes ragaszkodását fejezte ki Mayer Jánosnak azért az önzetlen és fá-

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály
hangszertelepén. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

radhatatlan munkásságáért, amelylyel nemcsak az ország, hanem egyesek ügyeit is előbbreviszi.

Madár módjára repül egy ember

Daedalus és Icarus óta február hó 28-án történt először, hogy egy ember kizárólag saját erejéből madár módjára repült. *Clam Sohn* 22 éves amerikai ejtőernyős ugróbajnok repülőgépen, amelyet egy másik repülő vezetett, 12.000 láb magasságra szállt fel és ott gépéből kiugorva, sajátmag készítette szárnyakkal repült földre. A hatszor háromláb méretű óriási denevérszárnyakhoz hasonló szárnyak alumíniumkeretek közé feszített repülőszárny-vászomból készültek. Ezeket a szárnyakat Sohn vállalaihoz erősítette s karjaival és lábaival mozgatta. Sohn 12.000 láb magassból körülbelül 2000 lábnyit zuhant s akkor kibontva, repülni kezdett s a csúldásig hűen utánozta a sirály repülést felfelé-lefelé, oldalra-előre és hátra csapongott, három hurokvetést végzett, majd ismét felemelkedett, végül sas módjára lecsapott s a földtől 2000 láb magasságban ejtőernyőjét kinyitva, lassan a földre szállott. Kijelentette, hogy meggyőződése szerint nincs messze az idő, amikor az emberek nem repülőgépen, hanem egyszerűen madár módjára, szárnyakkal fognak repülni.

Remekbe készült női bekerés
A régi magyar szücs művészkedése

A FOLYÉKONY GYÜMÖLCS

Szövetkezet alakul a folyékony gyümölcs termelésére.

Most van alakulóban az a szövetkezet, amely céljául tűzte ki a folyékony gyümölcs termelésének hazánkban való meghonosítását. E szövetkezet tagjai részére már tavasszal, az első meggy és cseresznye érésekor, tanfolyamokat fog rendezni, ahol bárki tökéletesen elsajátíthatja az új gyümölcsfeldolgozási módok ismeretét. Tagjai részére beszerzi a szükséges speciális készülékeket és eszközöket, amelyek az előállításához szükségesek. Megszervezi a belföldi és külföldi értékesítést, elvégzi a szükséges tudományos vizsgálatokat és kísérleteket, a termelőknek díjtalan szaktanácsot nyújt, stb.

Minden magyar gyümölcs- és szőlőtermelő, akit a folyékony gyümölcs kérdése érdekel, aki annak termelésével akar foglalkozni és aki magának azokat a nagy előnyöket, melyeket a szövetkezet tagjainak nyújt, biztosítani óhajtja, közölje címét a *Vasárnap* szerkesztőségével, ahonnan az érdeklődő sorokat az illetékes helyre továbbítják.

Valóban értékesíthetjük-e a magyar folyékony gyümölcsöt?

Miután hazánkban még folyékony gyümölcsöt nem állítottak elő, a fogyasztóközönség azt nem ismerheti. A szőlő leve a must, azonban ősszel, szüret idején igen nagy közkeveltségnek örvend és alig van ember, aki ezt a kellemes, édes, aromás italt szívesen meg ne inná. Mihelyst hazánkban is megindul a folyékony gyümölcs termelése, a különféle folyékony gyümölcsök egy csapásra mindenkit meg fognak hódítani. Ha ezt megfelelő propaganda fogja elősegíteni, a belföldi fogyasztás igen rövid időn belül kialakul és az évről-évre rohamosan nőni fog. A viszonyok ismeretével előrelátható az, hogy jó néhány esztendeig nem is fogunk tudni annyi folyékony gyümölcsöt termelni, amennyit belföldi fogyasztásunk felne venne. Feltéve természetesen, ha az értékesítésnél nem engedjük magunkat mohó és túlhajtott nyereségvágytól vezetetni, hanem megelégszünk olyan haszonnal, amely a fogyasztóközönség megcappant vásárlóerejéhez igazodik. Ilyen árak mellett is minden gyümölcsstermelő olyan jövedelemhez juthat, amilyenről még csak nem is álmodhatott. A folyékony gyümölcs belföldi fogyasztását feltétlenül nagyban fogja fokozni azoknak a nagy gyógyértéke és kétségtelen az, hogy szanatóriumainkban, klinikáinkban és kórházainkban is igen nagymennyiségű folyékony gyümölcs fog elfogyjni.

Ettől eltekintve, a külföldi értéke-

sítés igen kitűnő feltételek mellett teljesen biztosnak mondható. Külföldi piacként elsősorban *Németország* és *Svájc* jöhet számításba, továbbá *Ausztria, Hollandia, Belgium, Anglia, a skandináv államok* és végül a *balti államok*. Hogy gyümölcsstermelőink e külföldi értékesítés lehetőségéről képet alkothassanak maguknak, itt közöljük a különböző folyékony gyümölcsök német kiskereskedelmi árait (7 decis palack, palackár nélkül):

Alma:	Márka	Pengő
Közönséges	0.65	0.88
Édes-nemes	0.95	1.29
Édes	0.80	1.09
Schlossgut	0.75	1.02
Granseer, édes	0.80	1.09
Hordorfer, savanykás	0.75	1.02
Dibos, kesernyés	0.80	1.09

Szőlő:

Dürkheimi		
Fuchsmantel, fehér	1.35	1.84
Feuerberg, világospiros	1.35	1.84
Klosterberg, virágos	1.40	1.90
Wachenheimi Schlittweg	1.95	2.65
Cardeni Mosel-rizling, savanykás	1.30	1.77
Szőlő-Nektár, vörös, kesernyés	1.50	2.04
fehér	1.75	2.38
Burgundi, vörös, édes	2.00	2.72
Rizling, zamatos	2.00	2.72

Egyéb:

Meggy,		
Köhn (Thüringia)	1.30	1.77
Édes	1.00	1.36
Ribizka, piros,		
Kühn (Thüringia)	1.05	1.43
Áfonya, berlini	1.50	2.04
Áfonya, obererlenbachi	1.90	2.58
Szeder, berlini	1.50	2.04
Szeder, obererlenbachi	1.80	2.45

A fenti adatokhoz hozzá kell tennünk, hogy 1 kg folyékony gyümölcsnek német beviteli vámja mindössze 0.20 márka, vagyis 0.27 fillér.

Ezek után úgy hisszük, hogy ez óriási értékesítési lehetőségek mindenkit meggyőznek arról, hogy a kiváló, zamatos, minden más gyümölcsöt messze felülmúló magyar gyümölcsből készített folyékony gyümölcsöt feltétlenül igen kedvezően értékesíthetjük.

Végül még egyet. A fentiekén kívül sokkal hatalmasabb piacokat és még kitűnőbb értékesítési lehetőségeket nyújtanak a trópusi vidékek. A Gibraltári-szorostól keletre egész Hawaii-szigetig elhúzódó földrészek, ahol a gyarmatokon sok-sok millió fehér ember él. A forró trópusi klíma folytán az erős izzadás és párolgás által szervezetük naponta igen nagymennyiségű vizet veszít, ennek pótlására pedig jelenleg semminő érté-

kes, tápláló, alkoholmentes ital nem áll rendelkezésükre. Részükre a pompás magyar folyékony gyümölcs valószínű áldás lenne!

(Ifgt)

Mit mond a gyümölcsstermelő?

Palágyi Gyula, szőlőbirtokos, m. kir. kormányfőtanácsos (Révfülöp) írja:

„A drága cukorárak és a vele arányban nem álló olcsó gyümölcsárak miatt a befőzés nem oldja meg a célszerű konzerválás kérdését, hiszen az ily módon eltett gyümölcs ízében meg van hársítva és amellett még könnyen is romlik. Feltétlenül elsőrendű közgazdasági fontossága volna, ha nálunk is meghonosodna a folyékony gyümölcs készítése.”

Gyöngyöspata község előljárásága nevében Hauer Lajos, községi főjegyző írja:

„Községünk határában nagymértvű cseresznye- és csemegeszőlőtermelés folyik s a folyékony gyümölcsstermelési akcióba, konvenciens feltételek mellett, készséggel bekapcsolódunk.”

Klein Imréné, birtokos (Pécs) írja:

„Örömmel értesültem arról, hogy a folyékony gyümölcs termelése megindult s ezzel mi szőlő- és gyümölcsstermelő gazdák jobb jövedelemhez jutunk. Ez tényleg nagyon kívánatos is lenne, mert bizony sok gyümölcs kárba vész, vagy jelentéktelen áron lehet csak eladni.”

A rovatvezető üzenetei.

(Csak válaszbélyeges levelekre válaszolunk levélben. Aki tehát levélben kíván felvilágosítást, ne feledjen el leveléhez válaszbélyegyet csatolni.)

G. B., tanító, Váchartyán. Levél ment. — **T. J., Pécs, Kis Szókök 9.** Sorait és a cikkeket köszönettel vettem. Az előadás idejét idejkorán közölni fogom. — **D. I., Kalocsa, Haynald-u. 71—73.** Az ismertetőt rövidesen küldjük. — **B. A., Mohács, Horthy M.-ut. 36.** Sorait és a lappéldányt köszönettel nyugtázom. Az előadás időpontjáról idejkorán értesíteni fogom. — **R. L., Nyiregyháza.** Nagy elfoglaltságom miatt ezúton köszönöm Tanácsos Ur szíves sorait és szíves fáradozásait az előadás ügyében. Annak időpontját rövidesen közölni fogom. Az említett levél még nem érkezett meg. — **M. J., ny. főkalauz, Pécs, Brassó-u. 11.** A kívánt tájékoztatót rövidesen megküldjük. — **R. M., Graz, Hotel Elephant.** Kedves soraira levélben fogok válaszolni, míhelyst a beérkezett sokszáz levél elintézését nyert. Addig szíves türelmét kérem. — **B. J., százados, Budapest. Hadik-laktanya.** A szövetkezet megalakulása hamarosan megtörténik. Tájékoztatónkat azonnal megküldjük. — **T. L., okl. mérnök, Budatétény.** A tanfolyam tavasszal, az első meggy és cseresznye érésekor megindul. Értesíteni fogjuk róla. — **Dr. M. S., Kereskenét, Tatai-tér 1.** Sajnos, nem áll módunkban Főorvos Ur kívánságát teljesíteni, mert az fizikai képtelenség. Meltőzasságok a „Vasárnap”-ban megjelent cikksorozatát elolvasni. Szövetkezetiünk megalakulása után megjelenik könyvem. Tájékoztatónkunkat megküldjük. — **Sokszáz levélre** nem tudok egyenként válaszolni. Szíves türelmet kérek.

Kemal pasha.

akít a török nemzetgyűlés egyhangúlag ismét köztársasági elnökké választott

Megalakult a nógrád-marcali Faluszövetség

Március hó 3-án Nógrádmarcal községben tartott alakuló értekezletet a Faluszövetség, amelyen a központot Wieser Béla titkár képviselte. A Szövetség díszelnökévé nagy lelkesedéssel a község közszeretében álló országos nevű földesurát, Sztranyavszky Sándor dr. államtitkárt, országgyűlési képviselőt választotta meg az értekezlet. Tiszteletbeli elnökké Sáska Dezso járási főszolgabíróvá választották. Elnök: Sisa János (Zsiga) földmives) lett. Alelnökök: Krajcsir István szentszéki tanácsos, rk. plébános és Vincze Mihály földmives, községi bíró. Ügyvezető alelnök: Kocsis József dr. körjegyző. Pénztárnok: Guth József (Antal), ellenőr: Tóth János, számvizsgálóbizottság: Stampay Béla vezető tanító, Kötelep, János kántortanító és id. Vincze János. Titkár: Veszely Imre dr. aljegyző, könyvtárnok: Széles József kispápa. Háznagy: Vincze András. A választmány tagjai: ifj. Alkér Antal, Bajnóczy István, Benkocs János, Bernát Mihály, Doroczky István, Galanics Béla, vitéz Kőkény János, Sisa Ferenc, Sebők József, ifj. Ugankovics Mihály, id. Varga István Kázmér, Varga István Tamás.

A választások megejtése után Stampay Béla vezető tanító mondott köszönetet a Szövetségnek, hogy Nógrádmarcalban megalakította a helyi szervezetet és a hallgatóság nevében ígéretet tett, hogy mindenkor a közérdeket fogják szolgálni. Egyben indítványt terjesztett elő, hogy a megalakult Szövetség üdvözölje Soldos Béla dr. főispánt, a község diszpolgárát és kérje munkájukhoz az ő támogatását.

Az értekezlet előtt és utána a Nógrádmarcali Dalegyelet elénekelt a Himnuszt és a Szózatot. Az egyelet nemrég alakult és Köteles Jenő kántortanító lelkes munkájának eredménye volt a szép bemutatkozás.

A mezőgazdasági kiállításra felkerülő tenyészállatok minősége minden eddigig felülmul

Az országos mezőgazdasági kiállításra olyan nagyszámú tenyészállatbejelentés történt, a mi meghaladja a kiállítás istállóinak befogadó képességét, ezért a kiállításra elfogadott állatok számát korlátozni kellett. Összesen 192 lovat, 695 szarvasmarhát, 576 juhot, továbbá igen nagyszámú baromfit, galambot, házinyulat, kutyát és halat fognak a kiállításra bemutatni. A kiállítandó állatok minősége minden előző évinél jobb lesz, mivel a korlátozás folytán a kiállítók csak a legkiválóbb állataikat hozzák fel. A vásári forgalom tekintetében is kedvezőek a kilátások, rendkívüli kedvezményeket sikerült biztosítani az értékesítés előmozdítására. A magántenyésztők és a köztenyésztés részéről egyaránt élénk vásárlási szándék tapasztalható, ezenkívül a szomszédos államokból is élénken érdeklődnek a kiállítás iránt.

Értékes és tanulságos anyaggal fognak szerepelni a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérleti ügyi intézményei, az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Külkereskedelmi Hivatal, a háziipari, tejgazdasági, méhészeti, gyümölcs-, élelmiszer-, zöldmező-, erdészeti és dohánykiállítási csoport. A vetőmag- és terménykiállítás az őszi terménybemutató legkimagaslóbb eredményt elért mintáit fogja gondos elrendezésben bemutatni. A borkiállítás nagyszabású keretek közt és ujszerű elrendezésben fog tájékoztatást adni borgazdaságunk helyzetéről. A gép- és eszközkiállítás sokkal nagyobb arányú lesz, mint az előző években.

A Kormányzó Ur ez évben is vállalta a kiállítás ünnepélyes megnyitását, tanujelét adva ezzel is a mezőgazdaság iránti meleg érdeklődésének.

Az új rézgálic-árak

A földművelésügyi miniszter négy magyar rézgálicgyárral megállapodást létesített, amelynek értelmében a gyárak a folyó évben a rézgálicot 100 métermázsás vagy annál nagyobb tételben való vásárlás esetén mm-ként 44 pengős árban, 100 mm-nál kisebb tételben való vásárlás esetén pedig mm-ként 45 pengős árban kötelesek a közvetlenül hozzájuk forduló termelők részére, — akár egyenként, akár alkalmi egyesülésbe tömörülve jelentkeznek náluk — valamint a termelők egyesületeinek kiszolgáltatni. A fenti árak az gyártelep, vagonbarakva, csomagolással együtt értendők, az átvételkor történő készpénzfizetés ellenében. A törvényesen megállapított s az árakhoz hozzászámítandó 4 százalékos fázisadó és a szállítási költség a bevételt terheli.

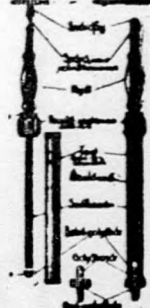
A rézgálicgyárak bizományosai, valamint a kereskedők az 1 mm vagy ennél nagyobb tételekben történő vásárlás esetén a rézgálicot mm-ként 46.50 pengős árban lesznek kötelesek kiszolgáltatni. Az 1 mm-nál kisebb, tehát kilogrammos tételekben történő vásárlás esetén a bizományos vagy kereskedő a fenti kg-kénti 46.50 filléres árhoz kg-ként 1½ (egy és fél) fillért számíthat hozzá, porlás, illetve mankó címén, vagyis kg-os tételekben történő vétel esetén a rézgálic kg-kénti ára 48 fillér.

A fenti bizományos, illetve kereskedői árak is az gyártelep értendők, amely árakhoz tehát a mm-kénti 44 pengőben, illetve 45 pengőben megállapított gyári ár után fizetendő 4 százalékos fázisadó és a fogyasztás he-

lyéig tényleg felmerült szállítási költség hozzászámítható.

A miniszter a fogyasztóközönségnek megfelelő tájékoztatása céljából szükségesnek tartja, hogy a rézgálicnak a törvényes fázisadó és a tényleg felmerült szállítási költségek hozzászámításával megállapított helyi árai a bizományos, illetve kereskedő üzletében látható helyen kifüggesztve legyenek.

NETTOSPRIC

Szétszedve

Munkában

Legujabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

„dugattyunélküli gyümölcsfápermetező készülék.“

Olcsó, nincs benne bőrözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A szövetkezeti tábor és a falusi társadalmi erők összefogása

Néhány héttel ezelőtt — mint jelentettük — fontos változás történt a magyar gazdatársadalom szervezeteinek történetében. Február hó 19-én a *Magyar Gazdaszövetség* és a „*Falu*” *Országos Földmíves Szövetség* egységes szervezetté tömörült, hogy a jövőben, mint „*A Falu Magyar Gazda- és Földmíves-Szövetség*” szolgálhassa a magyar gazdaközönség érdekeit. Ez az egyesülés, mely a két nagymultu gazdaszervezet közös és önkéntes elhatározásából jött létre, bizonyára jelentős lépéssel fogja előrevinni azt az ügyet, melyet a két intézmény eddig külön-külön szolgált. Az idők folyamán bebizonyosodott ugyanis, hogy a *Gazdaszövetség* és a *Faluszövetség* azonos céljaira való tekintettel, nincsen szükség két külön intézményre s a magyar gazdatársadalom bizonyára nagy hasznát fogja látni annak, hogy ezentul egységes szervezet fogja irányítani a falusi gazdakörök, fiókszövetségek s egyéb egyesületek és társadalmi szervezetek közérdekű és áldásos munkáját. Új vágányokra került tehát a magyar gazdatársadalom társadalmi szervezkedése, hiszen az a két szövetség, melyeknek egyesüléséből az új intézmény létrejött, legfontosabb céljaul a *magyar falu népének társadalmi uton való megszervezését* tűzte ki, hogy e szervezkedés révén a falusi nép kulturális színvonalát emelje s az egész falusi életet a jelen idők követelményeinek és a magyar nép szükségleteinek megfelelően megjavítsa, szebbé, vonzóbbá és tökéletesebbé tegye.

Kell-e hangsúlyoznunk, hogy a *magyar szövetkezeti tábor a legnagyobb örömmel és helyesléssel üdvözi a magyar gazdatársadalom új intézményének megszületését s a falu társadal-*

mi szervezkedésének szolgálatában álló erők egyesítését? Hiszen a *Gazdaszövetség* és a *Faluszövetség* munkássága mindig párhuzamosan haladt a szövetkezetek tevékenységével, mely lényegében nem egyéb, mint a falu gazdasági erőinek megszervezése, azaz a falusi kisemberek tömörítése anyagi helyzetük megjavítása céljából, az önszegély és kölcsönösség szövetkezeti elvei alapján. Az elmúlt évtizedek folyamán mindig a *legnagyobb egyetértésben és a legszorosabb kapcsolatban folyt a gazdatársadalmi szervezetek és az agrárszövetkezetek munkája a közös célok érdekében.* Megvagyunk győződve róla, hogy ez a megértő együttműködés és szoros kapcsolat az új intézmény és az agrárszövetkezeti hálózat között még tovább fog fejlődni s a falusi erők társadalmi és gazdasági megszervezésére irányuló kettős munka szerencsés összhangban fog összeolvadni. *Darányi Ignác, Rubinek Gyula, nagyatádi Szabó István és Károlyi Sándor gróf* egy közös cél érdekében dolgoztak és küzdöttek s ezek a hagyományok fogják irányítani továbbra is az új gazdaszervezet és a magyar agrárszövetkezeti hálózat működését.

NEMZETGAZDASÁG

A pénzüintézetek javaslatai a gazdaadósságok kérdésében

A vidéki pénzüintézetek vezetői *Hegedűs Lóránt* elnöktele alatt ülést tartottak a *Takarékpénztárak és Bankok Egyesületében* s ezen az ülésükön behatóan foglalkoztak a gazdaadósságok kérdésével is. Az elhangzott javaslatok és megállapítások igazán figyelmet érdemlők, mert megmutatják az utat arra, hogy a vidék hitellete újra felélénküljön. A bankok vezetői szerint sürgős volna, hogy a tiz holdon aluli védett gazdaadósok részére megállapított állami juttatások minél előbb folyósíttassa-

nak, intézkedni kellene, hogy a rövidlejáratu tartozások mérsékelt kamatozása hosszulejáratu adósságokká alakíttassanak át s végül a kataszteri jövedelmek kiigazítása, vagy még inkább új kataszter felállítása volna szükséges, mert enélkül a gazdahitelek folyósítása elképzelhetetlen. A pénzüintézetek vezetői végül azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy elsősorban fontos volna a vidéki hitelélet felélénkítése szempontjából az, ha a TÉBE, amelynek feladata, hogy a gazdasági élet egészségesebbé tétele céljából új és alkalmazható eszméket vessen fel, szorosabban együttműködnék a mezőgazdasági érdekeltségekkel.

Megindul a zsrirkivitel Angliába. Köztudomásu, hogy a németek 5 fillérral le akarták szállítani a zsrir kilónkénti árát, ami az amugy is nyomott árak mellett rendkívül érzékenyen érintette a piacot. A zsrirexport átmenetileg meg is állott, de a Londonból, az odaküldött próbaszállítmányokról érkező kedvező hírek alapján már most remélhető, hogy néhány napon belül megindul zsrirkivitelünk Angliába is.

Nyolcvanezer holdra kötöttek magtermeltetési szerződést. A földmivelésügyi minisztérium illetékes osztályának jelentése szerint az elkövetkező termelési időnyre összesen 80.000 holdra kötöttek termeltetési szerződést. Ezek a szerződések olajlenmag, napraforgó, repce és kendermag termelésére vonatkoznak.

Március 20-ig be kell jelenteni az aranyat

A kormány rendeletet adott ki, amellyel eltiltja az aranyra vonatkozó adás-vételt és elrendeli, hogy a magánszemélyek, valamint a vállalatok és más testületek birtokában lévő aranykészleteket *ez évi március 20-áig Budapesten a Magyar Nemzeti Bank főintézeténél, vidéken pedig a Nemzeti Bank illetékes fiókintézeténél be kell jelenteni.* Ez a bejelentési kötelezettség vonatkozik a magán, vagy jogi személyek birtokában lévő színaranyra, aranyötvözetre, aranyérmékre és aranyvegyületekre, ugyszintén a törtaranyra is. *Nem kell azonban bejelenteni az aranyból készült ékszereket, műtárgyakat és használati tárgyakat és a 20 grammot meg nem haladó sulyu törtaranyat sem.* A rendelet szerint tilos a Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül pénztartozást arannyal megfizetni, vagy olyan ügyletet kötni, amelynek tárgya arany szolgáltatása, zálogba adása, vagy arany feldolgozása, ez utóbbi esetben kivételt képeznek azok, akik az arany feldolgozásával iparszerűleg foglalkoznak (aranyművesek).

Érdekes népviselet a nógrádmegyei Varsány községben

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A rigolozás

elengedhetetlen talajmunka új szőlők telepítésénél, mert a modern telepítési módok csak forgatott talajokban hajthatók végre, másrészt, mert a szőlő termesztésénél fogva mélyen gyökerező növény és sikeres tenyésztéséhez a talajnak forgatása főkövetelmény.

A szőlőtelepítésnek hazai viszonyok közt főként 3 módja indokolt: telepítés amerikai alanyokon ojtványszőlők útján, továbbá európai szőlőfajtákkal szénkénevezés által való gyéritésre, végül ugyanezekkel immunis homoktalajba való telepítés.

Az amerikai szőlőfajták, különösen pedig azok, melyeket ellnállóképességük miatt alanyul alkalmaznak, a talaj iránt sokkal igényesebbek, mint a régi európai fajták. A talaj iránti igényeik nemcsak a talaj termőerejére, hanem a talaj szerkezetére is vonatkoznak: nagyrésztük csak a feltétel nélkül laza, gyengébb kötöttségű talajon képesek tenyészni, mely lazaságot a talajban, hazai viszonyaink közt a legtöbb esetben csak a forgatás útján van módunkban előállítani.

A szénkénevel gyérités is csak olyan talajokban sikerül, melyek laza alkotásuak s így bennük a szénkéne gézei egyenletesen el tudnak terjedni.

Az immunis homoktalajokban viszont igen kevés a tápanyag s ennek következtében a szőlő, hogy tápanyag-szükségletét összegyűjthesse, felette erős és hosszú gyökereket kénytelen kifejleszteni. Hol a talaj megforgatva nem volt és így a felső jobb talajréteg nem jutott oda, hol a szőlő talpgyökérzetét kifejleszti, akkor a szőlő csak harmatgyökérre dolgozik s ennek következtében talpgyökérzeté elsatnyul és ha ilyen esetben már tápláló szerepet vívó harmatgyökér a fagy vagy szárazság folytán tönkremegy, maga után vonja a töke elpusztulását is.

A rigolozás mélységére vonatkozólag leghelyesebb szabályul tartani azt, hogy a forgatást olyan mélyen eszközöljük, hogy általa az érett fel-talaj éppen olyan mélyre jusson, hogy a szőlőnek talpgyökere annak felső szélét elérje. Hazai viszonyaink között a közép-kötöttségű, de jó erőben levő talajokat 60 cm mélyen szokás forgatni és ettől eltérőleg a jobb és erőteljesebb talajokat sekélyebben, a sovány,

száraz természetű talajokat pedig 70 cm mélységig.

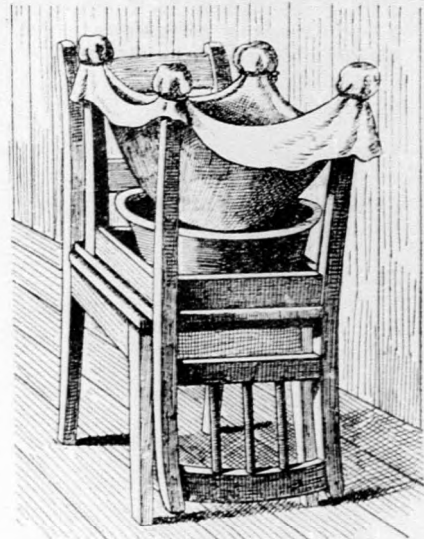
Sik talajon a forgatást bármely irányban végezhetjük, lejtős területeken azonban mindig keresztben és a lejtő aljától felfelé haladva eszközöljük azt, mert így azon nem okoznak a vízmosások annyi kárt és a talaj el-egyengetése is kevesebb munkával végezhető.

A mézet

a méhek nem találják keszen a természetben, hanem a virágokban képződő édes nedvekből, a nektárból. A nektár nádeukrot tartalmazó hig, édes, könnyen jegecesedő anyag. A méhek a nektárt savtartalmu nyálukkal gyűjtés közben keverik és az a sejtekbe rakva, invertcukorra alakul át. A mézben lévő szőlőcukor és gyümölcs-cukor aránya igen változó. Ezért az egyik méz hamarabb jegecesedik, mint a másik. A jegecesedett méz edényét 40 százalékos meleg vízbe kell állítani, mikor is újból folyékony lesz. Hogy a nektárban lévő nádcukor megemésztethető legyen, a méh gyomrának előbb szőlő- és gyümölcs-cukorra kell átalakítani. A méz tehát már előre megemésztett, a legtáplálabb és legegészebb édes eledel egyike. A különféle mézek egymástól nemcsak szí-nük, ízük, hanem illatuk szerint is különböznek, sőt a talaj is nagy befolyással van azokra. A fenyőfákon tenyésző pajzstetvek váladékából gyűjtött méz hamvaszöldes színű és erősen fenyőszurokra emlékeztető szaga. Az ilyen és a mézharmatból gyűjtött méz nem növényi termék. Ezeket és az erjedésnek indult, megromlott mézet ipari célokra kell felhasználni. A legfontosabb mézelő-növények a következők: Megyora, som, füzfélék, nyárfa, az összes gyümölcsfák, a juhar, az akác, a zanótfá, a rekettye, csörgőfa, hársfa, japán akác, galagonya, krisztustövös, a mézkerépfélék, mustárfélék, erőtesfű, napraforgó, zsályafélék, ajakosok és a pohánka. Aki méhe után állandó és nagy hasznót akar, az ültesse udvarán jó mézelő fákat és cserjéket, földjein pedig bal-tacimet és repcét.

Borpiac

A belföldi kicsinybeni eladásnál a italmérő ipar részéről örvendetesen tapasztalják, hogy a fogyasztás a

Egyszerű szűrő

kedvezőbbre fordult időjárással együtt emelkedik. Azok a vendéglősök (kereskedők is), kik szükségletüket még szűret idején fedezték, készleteiknek jó részét már kiárusították és így rövidesen gondoskodniuk kell boraik utánpótlásáról.

A mai termelői árak — egyelőre változatlanul — kistermelőknél, kom-merc boroknál szeszfokonként 2—2.1 fillér között mozognak tisztán fejtve, vasutra szállítva. Seprősen egytized fillérrel alacsonyabb az ár. Uradalmi fajboroknál az irányár fokonként 2.5—3 fillér minőség szerint. Az édesnehéz fajborok irányára a Balaton vidékén (Badacsony, Cso-pak, Arács, Fűred) literenként 65—85 fillér, de még így is nehezen lehet a jobb fajtákból kapni. Hevesben, Eger vidékén, Mór községen, de Szeged-Árpádközpont és Királyha-lom határában is a nehéz zamatos fe-hér, valamint vörös borokért elkér-nek literenként 40—60 fillért.

Irsai M. József

A fák ifjítását március elején esz-közölhetjük. Kivételt képeznek a ba-rackok és cseresznyefélék, amelyek if-jítását szeptember hó közepe táján kell elvégezni. A diófa és a nemes gesztenyefa pedig egyáltalában nem ifjitható. Ezeknek ágait legfeljebb ak-kor vágjuk vissza, ha a fa koronája elfogyott. Az ilyen elfagyott diófa-ágnak a nyésését azonban csak július hó elején szabad elvégezni.

Tavaszi növényeink alá a talajt erős boronálással, ott pedig, ahol a talaj a hó-nyomás miatt erősen összeilapodott, azt extirpálással kell megdolgozni. Jó, ha ezt megelőzi a talaj eismitása, amit székéroldallal való megcsusztatás útján is elvégezhetünk. A szántást mellőzzük.

Egyszerű szűrő. (Képpel.) Egy-szerű szűrőt készíthetünk úgy, ha sűrű szövésű vásznat felfordított és asztalra, vagy másik székre helyezett szék lábvégeire kikötünk, mint ezt a kép mutatja.

**Permetezők,
Permetező alkatrészek,
Borsajtók,
Borszivattyúk,
Bortömlők,
Borszűrők,**

CIFKA JÓZSEF

pincegazdasági cikkek

A bor kezeléséhez és forgalombahozá-talához szükséges összes anyagok és eszközök

Budapest, V., Vilmos császár-ut-48.
Telefon: 22-8-92.

Kinyitott már a gólyahir ...

Kinyitott már a gólyahir,
Kisfalumból még sem jött hír,
Vajjon mi szépet danáznak
Az alvégi bimbós hársak?

A Kőgyesben szól-e madár,
A vályugot vetik-e már,
Szapulják-e a lenvászmat,
Van-e dolga a halásznak?

Zöldül-e szépen az őszi,
Vagy tán még itt, ott hó őrzi,
Hát a nyulak, hát az őzek,
Párzanak-e, kergetőznek?

Hát ugy öreg estebédre,
Ülnek-e az árokszéltre,
Mig bent ri a citeraszó,
Én rólam ugy esik-e szó? ...

Magyar sivatagon ...

Magyar sivatagon
Vadrózsafa voltam,
Éltem, amíg éltem
Vadrózsafa sorban.

Szelek keze tépett,
Felhők kedve vágott,
Sárba vertek rólam
Levelet, virágot.

Bicskázta, barmoltak,
Többől tüzre hánytak,
Letaposták szárnyát
Gyöngyhírem porának.

Hogy mégis virítok,
Az Isten csodája,
Aki gondot visel
Minden vadrózsára.

SZÁMADÓ ERNŐ

Tökés kanász nótája

Kis perjét hajt a Nagysziget partja,
Legeltetek, ahol kedvem tartja,
A Nagytó előttem nem nagy árok,
Galambomhoz mindig hazajárok.

Ha végig mék a réten, a sáson,
Vadludat is találok tojáson,
Ha tiszta lesz, tarisznyába szedem,
Abból lesz nagypénteki ebédem.

Madaram sincs nékem kalitkában,
Mégis gyönyörködöm a szavában,
Kifekszem a gyepre, rajtam a szür,
Már hajnalban felkölt engem a fűrj.

Hogyha nézem az üdö elejét,
Béütöm a süvegem tetejét,
Onnan nézem az időt alóla,
Még a jég is visszapatog róla.

Még azt mondják, hogy nincs asztal-
székem,
A bárónak sincs külömb mint nékem,
Ha megfőzöm bográcsos ebédem,
Körül üli azt az én cselédem ...

NOTÁS SZABÓ PÁL

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Recemunka gondozása

Ujabbon nagyon divatba jött a recemunka, melyből kisebb-nagyobb terítöket, szekrénycsikokat készítenek, de grenadin- és túllfüggönyök szegélyezésére, ágytakarók díszítésére is felhasználják. A recemintás csipkék alapanyaga az ugynevezett recealap, amely vastagabb vagy vékonyabb fonálból készül, a mintát pedig fényes és fénytelen recehimzofonállal beszövegetjük. Ha a receptcsipke elkészült, sűrű, hurkoló ötéssel hozzávarrjuk a függöny visszahajtott széléhez, melyet előzőleg leférceltünk. Egészen vékony, selymfényű cernából finom fehérnemű díszítésére is kiválóan alkalmas.

Külön tudomány a recemunka gondozása, mert helytelen kezelés mellett a fonál hamar megtörik, szétfoszlik. A teljes egészükben recemunkából álló függönyöket úgy tisztítjuk meg a télen át rárakódott portól, füsttől, hogy előbb néhány óráig hidegvízben áztatjuk, majd gyengén kinyomogatjuk. Forró vízben szappanforgácsot oldunk fel, langyosra hűtjük s a recemunkára ráöntjük, úgy, hogy azt teljesen ellepje. Ebben is csak nyomogatni szabad a kézimunkát, dörzsölni soha s a levelet addig cseréljük alatta, míg egészen megtisztul. Akkor megint tisztá, de már melegebb vízbe áttöblítjük, sőt le is forrázhatjuk, majd mégegyszer kiöblítjük és gyengén átnyomogatva, megszáritjuk. Ahol elegendő hely van, a szárítást legjobb úgy végezni, hogy a szőnyegre vagy padlóra tiszta lepedőt terítünk és erre gombostükkal kifeszítve a recét, úgy hagyjuk, míg tökéletesen megszárad. Ha nincs erre megfelelő helyünk, tiszta ruhán a rendes formájára kihuzogatjuk, a ruhával együtt összecavarjuk és úgy száritjuk meg. Ha keményíteni akarjuk, az utolsó öblítő vízben oldjunk fel kevés zselatint. A recemunkát vasalni legjobb két ruha között. Ha a receptcsipke csak bedolgozott rész vagy szegély a kézimunkán, akkor is kézzel rendezzük el előbb megfelelő formájába s azután ruhán keresztül, óvatosan vasaljuk.

Ha színes mosófonállal van a rece kivarrva, akkor is úgy moshatjuk, mint a fehérét, csak forrázni nem szabad, ha pedig nem vagyunk biztosak benne, hogy a fonál szintartó, akkor benzinben mossuk át az egész darabot, alaposan szellőztessük ki s azután kissé nedves ruhán keresztül vasaljuk. Mángorolni a recével díszített darabokat sohasem szabad.

Fürdőkádak tisztítása

A zománcozott fürdőkádakat szappannal és nem tulságosan kemény kefével surroljuk ki, vízzel jól kiöblítjük és petróleumba áztatott ruhával áttöröljük. Benzinnel vagy terpen-

tinnel is eltüntethetjük a foltokat. Mivel azonban gyulékony, tűzveszélyes anyagokról van szó, tisztogatás után alaposan ki kell szellőztetni és utána pár óráig ne menjünk szabadon égő lánggal a helyiségbe, ahol tisztogattunk.

A fakádakat szappannal és kefével surroljuk ki, azután petróleumba mártott ronggyal dörzsöljük át. Az abroncsokat is áttöröljük petróleumos ruhával, de előbb smirglipapírral tisztítsuk meg a rozsdától. A fakádakat ne hagyjuk sohasem teljesen kiszáradni, mert könnyen szétesnek.

Ételreceptek

Sóskaleves. 30 deka sóskát megtisztítva, kevés zsírban felteszünk párolni. Ha a leve már elpárolgott, meghintjük liszttel, s előbb fél liter hideg tejfel, majd egy liter vízzel elkeverve megsózzuk és felfőzzük. Tálaláskor egy kanál tejfölt adunk bele.

Csöröge. 17 deka lisztet eldörzsölünk 2 deka zsírral, adunk hozzá 1 deka cukrot, kevés sót, egy evőkanálnyi rumot. 1 egész tojást és 4 tojássárgáját, esetleg valami kis lisztet. A tésztát jól kidolgozzuk, hogy apró hólyagos legyen, aztán vékonyra kinyújtjuk, keskeny téglányokat vágunk belőle, derelyemétfélvel a közepén nyílást vágunk és a tészta egyik végét ezen áthuzzuk. Egy órai pihentetés után forró zsírban kiűjtjük.

GAZDATUDOSÍTÓ

Kedvezményes vetőmagakció

A tiszántúli és a tiszamenti egyes községek területén az aszály következtében a kiszáradó tavaszi takarmányárpa elvetéséhez szükséges vetőmaggal nem rendelkeznek. Ezért a földművelési kormány a gazdasági felügyelőségek útján *árpa-vetőmag beszerzésére hitelkeretet engedélyezett, amelyet husz kat. holdnál nem nagyobb területen gazdálkodó kiszáradék igényelhetnek, akik az elmúlt évben aszálykárt szenvedtek és takarmányárpa vetőmaggal nem rendelkeznek.* A vetőmagot a gazdasági felügyelőségek szerzik be, osztják szét és azt a gazdák *legkésőbb október 15-ig tartoznak természetben visszatéríteni.* — A takarmánytermesztés elterjesztése érdekében a földművelésügyi kormány *a mezőgazdasági kamarákat pillangós takarmány-növények vetőmagakciójának lebonyolításával bízta meg, amelyre ugyancsak mérsékelt hitelkeretet engedélyezett.* A kedvezményesáru, hazai származású borsó, sonkoró, nyulszapuka, esllagfürt és egyéb vetőmagvak *csak 100 kat. holdnál nem nagyobb gazdálkodók közt oszthatók ki.*

Az idej nádárak

A nád aratása a legtöbb helyen befejeződött. Az idej exportra alkalmas nád egész mennyiségét 1000 vagonrakományra lehet becsülni. A külföldi részről nagyobb érdeklődést még csak Németország mutat, az üzletkötéseket azonban erősen korlátozza a németek által szükségesített nádbeviteli kontingens. A nádárak ab termelőhelyi közönséges kiskévéként 1 kg buza árának megfelelően értékesíten 17 fillér körül mozognak.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Egy temetkezési vállalkozóval megállapodtam, hogy elvállal egy temetést olyképpen, hogy a holttestet egy másik közösgébe kell elszállítani. A vállalkozó, bár kötelessége lett volna engem figyelmeztetnie, hogy a holttestet kettős koporsóba kell tenni, engem nem figyelmeztetett és így mikor a tisztiorvos kiszállt, nem engedélyezte a holttest elszállítását és így azt a közösgében kellett eltemetnie. Ez tetemesen megrágtotta a temetkezési költségeket, mert új sírhelyet, sírásást, stb. kellett fizetni. Követelhetem-e a vállalkozótól az így okozott kár megtérítését? (Ifj. B. B. Homok.) — **Felelet:** Ha a temetkezési vállalkozóval úgy egyeztek meg, hogy ő vállalta a holttest elszállítását, akkor követelhet tőle kártérítést, egyébként nem.

Kérdés: A földemet 1934 március 1-től október 1-ig béreadtam. A szerződésbe belefoglaltuk, hogy a bérlet a bérleti időtartama alatt a földet körülvevő fákat megnyesheti és a rőzszt elviheti, ezt azonban nem tette meg, hanem most, a bérleti idő lejárta után akarja a fákat megnyesni. Van-e ehhez joga vagy nincs? (T. S. Mélykut.) — **Felelet:** Minthogy a szerződésbe belefoglalták azt, hogy a bérlet csak a bérleti időtartama alatt szedheti a rőzszt, most a bérleti idő lejárta után nincsen joga követelni.

Kérdés: Az egyháznak tartozom és tartozásom után 8%-os kamatot kér. Van-e joga ehhez? (Sz. I. Balsa.) — **Felelet:** Az a kérdés, hogy Ön gazdaadós-e vagy sem és hogy ez a tartozás adótartozás-e? Ha Ön gazdaadós, akkor 5 és fél százaléknál többet nem köteles fizetni. Ha nem gazdaadós, akkor annyi kamatot kell fizetnie, amennyit a szerződésben kikötöttek.

Kérdés: Háboruban eltűnt édesapám. Hol kell holtánnyilvánítsát kérelmezni? (7634. sz. előfizető.) — **Felelet:** A háboruban eltűnt katonák holtánnyilvánítsát a járásbírósnak kell kérni. Többi kérdésére már levélben válaszoltunk.

Kérdés: 1. Egy osztályegységgyes iratom van. Minthogy akkor még kiskorú voltam, az árvaszék hozzájárulását is ki kellett kérni az osztályegységhez. Hol található most meg az iratokat? 2. 206 négyeségől közös ingatlan tulajdonosa vagyok egyharmad részben. Birtokolhatom-e a másik tulajdonos megkérdezése nélkül a rám eső részt? 3. Peres eljárásnál a járásbírósnak a felek, a védő vagy a felperes beleegyezése nélkül lehet-e halasztást vagy szünetelést ki mondani? (B. L. Bajna.) — **Felelet:** 1. Az iratoknak úgy az árvaszéknel, mint a járásbírósnak meg kell lenniük, egy példányt pedig gyámja kapott kézhez, így valószínűleg ő is birtokában van egy példánynak, ha csak el nem vesztett. A bíróságnál vagy az árvaszéknel mindenesetre megtekintheti az iratokat. 2. Az udvar egyharmad részét csak a tulajdonostárs

beleegyezésével keritheti el magának, ha pedig az nem egyezik bele, akkor peres uton kérheti a tulajdonközösség megszűntetését. 3. A bíróság valamilyen ügyet akkor szüneteltet, ha azt a két fél kéri. Ebben az esetben meg sem tagadhatja. Csak az egyik fél kérelmére a bíróság határoz, hogy megadja-e a halasztást vagy sem.

Kérdés: Közösgünkben eddig választott kisbíró volt. Akire a közösgé rászavazott, az viselte ezt a tisztséget évi 14 pengő fizetésért. Most egy módosabb embert választottak meg, aki nem akarja elvállalni, viszont maga helyett nem akar mást állítani. Azt mondja, hogy fogadjon helyette a közösgé. A közösgé azonban szegény és fizetett kisbíró nem tud tartani. Mitévők legyünk? (Padár közösgé előjárású.) — **Felelet:** Sem a törvények, sem a rendeletek között nincsen olyan rendelkezés, amely kimondja, hogy a közösgé polgára köteles a kisbírósiságot elvállalni, vagy annak visszatartását esetlen maga helyett más egyént állítani. Így nincs más hátra, minthogy a képviselőtestülettel megszavaztatnak egy összeget, amelynek ellenében fizetéses kisbíró alkalmaznak. Ha a közösgé jelenlegi bevételei nem elegendők, akkor amennyiben a megengedett határt még nem lépték túl, közösgéi pótdótd vehetnek ki a kisbíró költségeinek fedezésére.

Kérdés: Szabad-e a járásbíróshoz levélbélyeg nélkül levelezni peres ügyben? 2. Megnyertem egy pert ügyvéd által, de a bíróság által megítélt perköltsegeket még a mai napig sem kaptam meg. Mit tegyek? (K. I. Bakonyesernye.) — **Felelet:** Nem szabad. 2. Az eljárási költség ügyvédjét illeti meg, s ha nem akarja megfizetni az, akit elmarasztaltak, akkor az ítélet alapján végrehajtást kérhet ellene.

Kérdés: 1. Van egy komor lovam. Eladás esetén szavatolok-e érte és mennyi a szavatossági adó? 2. A hasznélvező köteles-e a hasznélvezetűl rámaradt épületet karbantartani? 3. Van-e joga a hasznélvezőnek a birtokon lévő fákat kivágni és eladni? 4. Földreform révén kapott földet el lehet-e adni? (T. J. Zalavár.) — **Felelet:** 1. Az eladó szavatol az állat hibájáért. A szavatossági idő hat év. 2. A hasznélvezeti jog tulajdonosa köteles a hasznélvezetűl kapott épületet karbantartani s ha ezt elmulasztja s ezáltal az állag értéke aránytalanul csökken, az állag tulajdonosa kérheti a bíróságtól, hogy záros határidőn belül kötelezze a hasznélvezőt a javítások elvégzésére. 3. Ha a fák kivágása a rendes gazdálkodás követelményeinek megfelel, joga van a hasznélvezőnek a fákat kivágni, ha azonban ez rablógazdálkodássá fajul, az okozott kárt megtéríteni tartozik. 4. A vagyonváltásföldet csak az Országos Földbirtokrendező Bíróság hozzájárulásával lehet eladni.

Kérdés: 1. Tűzbiztosítást kötöttem 1929. évben. Felmondhatom-e ebben az évben a biztosítást. 2. Római katolikus szülők felelősségre vonhatók-e azért, ha gyerme-

küket nem engedik mészre és gyónásra? (K. J. Mátraszele.) — **Felelet:** 1. A tűzbiztosítást a kötvény életbelépesétől számított hatodik évre felmondhatja, tehát az 1929-ben kötött tűzbiztosítást ebben az évben fel lehet mondani. 2. A szülők felelősségre vonhatók, mert előretek gyermekeiknek az iskola által előírt szabályok betartására lehetőséget adni.

Kérdés: Adóügyi jegyzőnk az elmúlt évben fizetett adók után a két százalékos visszatérítést nem akarja az adóívembe bevezetni, pedig múlt évre kivetett adómat november 15-ig befizettem. Helyese-e és ha nem, hová forduljak panaszommal? (Ifj. Sz. M. Gyulamező.) — **Felelet:** Az év végén a 2% visszatérítést az adóívbe be kell vezetni és ha ezt az adóügyi jegyző nem hajlandó megtenni, akkor forduljon panaszával az adóhivatalhoz.

Kérdés: Nyolc hold földem van, a földadót mégsem engedték el, mert a kataszteri tiszta jövedelemem 113 koronában van megállapítva. Jogos-e ez vagy nem? (8448. sz. előfizető.) — **Felelet:** A földadót csak azoknak a gazdáknak engedte el a kormány, akiknek egy közösgében lévő birtokuknak kataszteri tiszta jövedelme a száz koronát meg nem haladja. Így tehát az ön földjére a földadó kivetése jogos volt.

Kérdés: Meg lehet-e fosztani az özvegyet az özvegyi hasznélvezeti jogtól akkor, ha az más férivel évek óta vadházasságban él, gyermekeivel pedig nem törődik? (S. I. Gamás.) — **Felelet:** Érdemtelenség címén a bíróság megfoszthatja az özvegyet a hasznélvezeti jogtól. Az, hogy vadházasságban él egy férivel, akitől már három gyermeke van, elég ok arra, hogy a bíróság az érdemtelenségre kimondja.

Kérdés: 1934-ben mezei munkás voltam. Ezalatt az idő alatt sérveimet megoperálták, de a költségeket sem az uradalom, sem a biztosító pénztár nem fizette meg. Követelhetem-e tőlük a költségek megtérítését? (S. F. Nyulalu.) — **Felelet:** Az uradalom semmiesetre sem tartozik fizetni, ha Ön a Mezőgazdasági Munkásbiztosító Pénztárnál be volt jelentve, a pénztár pedig csak akkor, ha a sérveit baleset következtében kapta. Ha a sérve régi, akkor a munkásbiztosító pénztár sem köteles fizetni.

Kérdés: Egy pár növendék csikóm van. Csak júniusban kezdem betanítani őket, mégis a hatóság összeíró közeg, mint teljes fogatot vette fel s most 12 pengő adót vetett ki rájuk. A csikókkal még alig tudok dolgozni. Meg kell-e fizetnem a fogatot vagy nem és ha nem, hol lehet ez ellen jogorvoslatot keresni? (Ifj. T. J. Kaposszentbenedek.) — **Felelet:** Ha az adókövető hatóság eljárását sérelmesnek találja, fellebbezze meg a kivetést a pénzügyigazgatóságon, hozza fel ebben kifogásait és ha a pénzügyigazgatóság elengedi, akkor nem kell fizetnie, egyébként igen.

Kérdés: Van egy erdőterületünk. Apám már öt évvel ezelő birtokolja s mindaddig meg senki sem háborgatott bennünket. Most szomszédunk azt hangoztatja, hogy a térkép szerint egy bizonyos rész őt illeti meg. Jogos-e ez a követelés? (K. Gy. Szomoróc.) — **Felelet:** Ha a területet több mint 32 év óta birtokolják és ez ellen a birtoklás ellen senki sem szólalt meg fel, akkor Önök azt elbirtokolták és a tulajdonjog Önöket illeti meg.

PÉTISÓ fejtrágyázással

menhelyük meg fagykári szenevedt és gyengén telel vélelneket.

PÉTI NITROGÉN MÜTRÁGYAGYÁR R. T., Budapest, V., Nádor-u. 21. szám
KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT.

Kérdés: Hat hold földem van. Kell-e érte földadót fizetnem akkor, ha annak kataszteri tiszta jövedelme a száz koronát meghaladja? (B. K. Köröstarcsa.) — **Felelet:** A kormány a mult esztendőre a mezőgazdaság részére megállapított kedvezményképpen a tiz holdon aluli birtokosok részére a földadót elengedte. Ezenkívül elengedte akkor is, ha a kataszteri tiszta jövedelem a száz koronát nem haladja meg. Ha Ön mégis megfizette, akkor kérje az adóhivatalnál az így befizetett összeg jóváírását.

Kérdés: 1. Egy házipítkezésnél a kömüves több téglát és több cemenetet rendelt az én nevem alatt, mint amennyit az építkezésnél felhasznált. Most a fennmaradt anyagot magának követeli aztal, hogy az az ő tulajdona. Kit illet meg a fennmaradt anyag? 2. Mint Máv. pályáőr, hol kaphatok olcsóbb kamatu kölcsönt? (5524. sz. előfizető.) — **Felelet:** Ha a számlítás az Ön nevére történt és Ön a számlát kifizette vagy a számla kifizetésére kötelezettséget vállalt, akkor a fennmaradt anyag természetesen Önt illeti meg. Ezzel együttjár azonban az is, hogy a számlát ki is kell egyenlítenie az építletanyagkereskedőnél. 2. Manapság kölcsönt nagyon nehéz kapni. Próbálja meg a Klsbirtokosok Országos Földhitelintézeténél. Itt esetleg kaphat ingatlanra.

Kérdés: 1. Védett birtokos vagyok, adósságaim közül egy mellékadósságot nem tudok kiegyenlíteni, sem a kamatokat megfizetni, mert a mult évben rendkívül rossz volt a termés. Köteles vagyok-e fizetni? 2. Köteles az apa fia helyett megítélt gyermektartás díjat fizetni? (K. P. Jászfélszentgyörgy.) — **Felelet:** 1. A védett birtokosok is kötelesek a rendeletben előírt kötelezettségeknek eleget tenni és a kamatokat megfizetni, ellenkező esetben hitelezője kérheti a védettség megszüntetését, végrehajtást és esetleg el is árverezhetik. 2. Csak akkor köteles fizetni, ha a fia az apa gazdaságában dolgozik minden ellenszolgáltatás nélkül. Harmadik kérdésére később válaszolunk.

Kérdés: 1. Édesanyám birtokát ajándékozás címén ráhagyta. Ezért én lakást és kosztot adok, gondját viselem. Apám kétszer anyji birtokát testvérbátyámra hagyta anyám és az én megkérdezésem nélkül. Apám halála után követelhetem-e testvérbátyámtól a birtok megosztását? 2. Anyám 6 év óta ágybanfekvő beteg, akinek én gondját viselem. Követelhetek-e ezért többet halála után a vagyonból? (K. J. Szentés.) — **Felelet:** 1. Követelheti a birtok megosztását, igényt azonban csak a köteles részre tarthat. 2. Anyja ápolásáért csak az anyai vagyonból formálhat többre jogot és csak akkor, ha édesanyjával ilyen megállapodást köt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

J. Gy., Örvény. Lásd február hó 24-i számunk 12. oldalán, A. B.-nek, Megyaszóra adott feleletet. — N. J., Csörötnek. Kérvénye elintézését sürgetse meg a budapesti vámgazgatóságánál. — Egy előfizető, Hosszúhatény. Közölje velünk, hogy milyen célból szükséges a 300 forintnak az átszámított értéke, mert csak így tudunk helyes választ adni. — 8998. sz. előfizető. Forduljon közvetlenül felvilágosításért a levelezőlapján jelzett tanfolyam szombathelyi vezetőségéhez.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935. március hó 5-én.

Aranypénzek. Nem volt jegyzés.
Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 52 fillér; ötkoronás 1 pengő 70 fillér; régi egyforintos 90 fillér.
Szinezüst kilogrammja 92 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, március hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Battonya, Elek, Gyoma, Monor, Szegvár. — **Ló- és kirakodóvásár:** Budapest.

Hétfő, március hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Baja, Bonyhád, Bugyi, Celldömölk, Csögle, Füzesabony, Hercegfalva, Jásztényzaru, Jásztelek, Kecskemét, Kunszentmiklós, Magyarboly, Nagydorog, Sajószentpéter, Sopron, Szécsény, Szöny, Tarcal, Tiszaroff, Vámospéres. **Vásárosnamény, Veszprém.** — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Báté, Kéthely, Nagydorog, Nova, Szabadhidvég.

Kedd, március 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Badacsonytomaj, Csorna, Dunaszekeső, Egyházasokzár, Gálosfa, Gönc, Sóskut, Szécsény, Tamási, Zalaszentgrót. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Karád, Körmen, Somogyfámsón, Tamási, Zalaszentgrót. — **Marha- és kirakodóvásár:** Répceszentgyörgy.

Szerda, március hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Gyöngyöspata, Polgár, Vajszló. — **Állatvásár:** Csorna (bizonytalan), Székesfehérvár.

T R É F A K

Érthet belőle

Kovács találkozik az utcán Feketével és azt mondja neki:

— Te, ma délután el fog jönni hozzád a Fekete és kölcsön fog tőled kérni tiz pengőt.

— Honnan tudod ezt? — kérdezi Fekete.

— Onnan, hogy délelőtt tőlem kért kölcsön tiz pengőt és én erre azt mondtam neki, hogy ahhoz keressen magának egy nálamnál nagyobb ökröt.

Sovány szabadság

Porkoláb rettenetesen köhögött és elment az orvoshoz, aki megvizsgálta és így szól:

— Magának nem szabad az utcára menni, nem szabad dohányozni, nem szabad inni és főleg nem szabad udvarolni.

Porkoláb kétségbeesett arcot vág és így szól:

— Ugyan, kedves doktor ur, csak köhögni szabad?

Egy kis félreértés

Andris gazda bemegy egy sorsjegyüzletbe és megkérdi:

— Mennyit lehet kérem a sorsjegy-gyel nyerni?

— Százezer pengőt.

— Rendben van. És mikor lesz a húzás

— Március 20-án.

— Akkor nem kell.

— Miért?

— Mert nekem a pénzre már március 15-én szükségem van.

Igy is más, ugy is más

Az uridivatüzletbe bejön egy ur és harisnyát kér. A tulajdonos előzőeken magyarakja elébe a dobozokat, kivész egy pár harisnyát és mondja:

— Tessék ezt a harisnyát venni, biztosítom, hogy elszakíthatatlan.

És hogy állítását bebizonyítsa, odahívja az üzlet tulsó végén foglalatoskodó segédjét.

— Samu, mondja neki — fogja meg ezt a harisnyát a két végén és húzza teljes erejéből. Kíváncsi vagyok, hogy el bírja-e szakítani?

Samu tétován fogja a harisnyát és zavart hangon sottogja a főnöke fölébe:

— Főnök ur, kérem, venni akarunk, vagy eladni?

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

R P S

(Beküldte Takács Andrásné Kecelről.)

2. Szórejtvény.

hlm vesztesség I
(-k)

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

3. Szórejtvény.

$\frac{1}{10}$ Y
v

(Beküldte Papp Imre Szentésről.)

4. Szórejtvény.

MELEG teslrész vágószerszám
MELEG MELEG
(-l)

(Beküldte Csapai Mihály Csongrádról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 13-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tiz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közzétenni.

A 7-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Orángután.** 2. Szórejtvény: **Regény.** 3. Szórejtvény: **Barát.** 4. Szórejtvény: **Fiume.**

Megejtették: Ifj. Horváth György, Kopócs István, Hegedüs Ferenc, Fekete Imre, Simon Viktor, Jakab László, Árvai János, Bánki Horváth Sándor, Kurucz László, Günther Ferenc, Héjj Géza, Köllő Zoltán, Váradi Gáspár.

Jutalomkönyvet nyertek: Simon Viktor (Alsópáhok) és Fekete Imre (Sajókeresztúr).

A 8-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. MÁRCIUS 10—16.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap III. 10

9.15: Hírek. **10—11.10:** Egyházi ének és szentbeszéd; mondja Tóth Tihamér dr. **11.15—12.15:** Evangélikus istentisztelet; prédikál Kemény Lajos esperes. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **12.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Relle Gabriella ének. **Szünetben:** „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő. **14:** Hanglemezek. **15:** 1. Időszertű szőlőmunkák. Lomjapatakya Béla szőlészeti és borászati felügyelő előadása. 2. Takarmányozási példák. **15.50:** Bura Sándor cigányzenekara. **17.05:** „Képek a régi koronázó Pözsönyből.” Rexa Dezső előadása. **17.40:** A Kecskeméti Városi Dalárda hangversenye. **18.45:** „Mit láttam a moziban.” Karinthy Frigyes csevegése. **19.15:** Zeitlinger Jenő zongorázik. **20:** Sporthírek. **20.15:** Színműelőadás a Studióban: „A névtelen hajó”. Színjáték 4 képből. Irta Sutton Vane. Fordította Harsányi Zsolt. **22:** Hírek. stb. **22.15:** Az Eröss—Takács jazz-zenekar, Kalmár Pál énekszámaival. **23.15:** Gödöllői Vidék József cigányzenekara. **00.05:** Hírek. **00.15—1:** Pertis Jenő cigányzenekara.

Hétfő II

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **8.30:** Közvetítés a Pénztáratéti Központból. Az osztályversenyt a főnyereménynek húzása. **10:** Hírek. **10.20:** „Harc az iszákosság ellen 200 év előtt”. (Felolvasás.) **10.45:** „Tavaszi teendők az akvárium körül. (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó. stb. **12.05:** Szikla Adolf férfi énekötöse. **Közben:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Szalai Pepita Gyula cigányzenekara. **14.40:** Hírek. piaci árak. **15.55:** Az Operaház előadásának közvetítése: „Márta”. Vígopera 3 felvonásban. Zenéjét szerzte Flotow. **Az I. felvonás után:** A „Márta” magyar bemutatói és híres magyar szereplői. Kállán Zoltán előadása. **A II. felv. után:** Időjelzés stb. **19:** „A székesfőváros közegészségügye.” Csordás Elemér dr. székesfővárosi tisztviselő főorvossal beszélget Pluhár István. **19.30:** Hanglemezek. **20.20:** Kosztolányi Dezső beszél Gvadányi: „Peleskei nótárius”-áról. **20.40:** Csorba Dezső cigányzenekara. **21.40:** Hírek. stb. **22:** Schmidthauer Lajos orgonahangversenyének közvetítése. **22.50:** A Bachmann szalonötös műsora.

Kedd 12

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Bajza József és a lexikonpör.” (Felolvasás.) **10.45:** Tavasz ruhák (divatbeszámoló). (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó. stb. **12.05:** Lovassy Edit énekel, Wolf Endre hegedül. **Közben:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Weidinger Ede szalonzenekara.

14.40: Hírek, piaci árak. **16.10:** Asszonyok tanácsadója. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Budapest öbredő vadvirágai.” Jávorka Sándor dr. előadása. **17.30:** Bianca Miari grófnő zongorázik. **18.10:** Francia nyelvoktatás. **18.40:** Dr. Szentmiklóssyné Bankó Julia és Thegze-Gerber Miklós szerzeményel. Előadja Karácsonyi Margit és Orbán Sándor. Kísér gödöllői Vidék József cigányzenekara. **19.50:** Kis színpad. Részletek Móra Ferenc — Góth Sándor — Relle Pál: „Ének a buzamezőkről” című színművéből. **21:** Zasio Líli grófné énekel. **21.40:** Hírek. **22:** Budapesti Hangverseny Zenekar. **23.20:** Rappaini olasz jazz- és jambozenekar.

Szerda 13

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Az orosz-japán háború”. (Felolvasás.) **10.45:** „Külföldi írók elbeszéléseiből”. (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó. stb. **12.05:** Országos Postászenekar. **Közben:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.40—14.20:** zongorázik. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** A rádió diákfélőrája „Huyghens”. Sztróky Kálmán előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Hanglemezek. **17.45:** Olasz nyelvoktatás. **18.15:** Pataky Vilmos jazzzenekara. **18.45:** „A barlangok keletkezése”. Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár előadása. **19.15:** Solymossy Wolff Jussy énekel. **19.50:** „Történelmünk színműveiben”. „István király”. Tragédia 3 felvonásban. Irta Sik Sándor. **21.50:** Hírek, stb. **22.10:** Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel. **23:** Havi szemle német nyelven. Ottlik György dr. előadása. **23.15:** A Mándits-jazz-zenekara.

Csütörtök 14

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „A fehér hegyek országában.” (Felolvasás.) **10.45:** „A kivörösödött arcból.” (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Ifj. Suki Tóni cigányzenekara. **Közben:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Virány László szalonzenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** Strasser-Péter Rózsi meséi. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „A házikert berendezése.” Horn János előadása. **17.35:** Zenekari hangverseny. **18:** Angol nyelvoktatás. **18.25:** Kalmár Rezső és Balázs László szalonötösének műsora. **19.25:** „Élet a hangyák birodalmában.” Aczél Márton dr. előadása. **19.55:** A rádió külügyi negyedőrája. **20.15:** A Budapesti Hangverseny Zenekar „Magyar-est”-jének közvetítése. **Szünetben:** Hírek. **Utána:** Időjárásjelentés. **22.30:** Pertis Jenő cigányzenekara.

Péntek 15

8.30: Hírek. **9—9.55:** Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. **Prédikál** Muraközy Gyula lelkész. **10—10.55:** Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. **11:** Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri

templomból. **12.20:** Időjelzés, stb. **12.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. **14:** Hanglemezek. **15:** A rádió diákfélőrája. „Országépítés a tatárjárás után.” **15.35:** Bertha István szalonzenekara. **16.35:** „A palóc dudu.” Madarassy László dr. előadása a hangszer megszólaltatásával. **17.20:** Liszt Ferenc: „Magyar történelmi arcképek”. Zongorán előadja: Stefániai Imre. **18.15:** „Március 15.” vitéz Somogyváry Gyula előadása. **18.30:** Magyar Zene Barátainak Országos Egyesülete „Magyar zene-est”-jének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. **19.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Bánk bán.” Dalmü három felvonásban. Zenéjét szerzte: Erkel Ferenc. **Az I. felv. után:** Sportközlemények. **A II. felv. után:** Sporteredmények. **Az előadás után:** Hírek. **22.35:** Sárjai Elemér cigányzenekara. **23.25:** A Heinemann Ede szalonzenekarának műsora. **00.05:** Hírek. **00.15—1:** Cigányzene.

Szombat 16

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Tábori posta 1915-ből.” (Felolvasás.) **10.45:** „Mit nézzünk meg vasárnap?” A Szépművészeti Múzeum egyik termét ismerteti Farkas Zoltán. **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Szimrnov Szergej balalajkazenekara. **Közben:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Rendőrzenekar. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** A Rádióélet meséiről. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Hanglemezek. **17.40:** „A modern adó- és vevőcsövek.” Zakariás János előadása. **18.10:** Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. **18.55:** „Házassági szemle a világban.” Magyar Imre csevegése. **19.20:** Berzsenyi László és Villax István két-zongorán magyar nótákat játszanak. **20.05:** „Kit és mit idézek.” Bánóczy Dezső dr. előadása. **20.40:** A bécsi rádió-állomás műsorának közvetítése: „Bécsi vasárnap”. **22.10:** Hírek, stb. **22.30:** Aapo Similä kantale-kisérlettel énekel. **23:** Rácz Béla cigányzenekara. **00.05:** Hírek.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, III. 10., 12.40—13.55: Cigányzene. **14.15—15.45:** Katonazene. **18.15:** Csevegés. **18.50—19.40:** Dalárda. **19.45:** Előadás. **20.10—21.25:** Szalonzene. **21.30:** Hírek. — **Hétfő, III. 11., 17.30—18.25:** Szalonzene. **18.30:** Előadás. **19.05—19.25:** Hanglemezek. **19.35:** Előadás. **20.15:** Hírek. **20.45—21.45:** Olasznyelvű hangjáték. — **Kedd, III. 12., 17.35:** Mezőgazdasági félóra. **18.15—19.10:** Hanglemezek. **19.15:** Előadás. **19.45—20.10:** Ének, zongora. **20.30:** Hírek. **21—21.50:** Jazz. — **Szerda, III. 13., 18.10—19.20:** Egyházi hangverseny. **19.35:** Előadás. **20.05—20.35:** Hárfakettős. **20.40:** Hírek. **21—22:** Cigányzene, ének. — **Csütörtök, III. 14., 17.05—17.30:** Hangverseny. **19.30—20.20:** Hanglemezek. **20.25:** Előadás. **20.55—21.20:** Tárógtató. **21.25:** Hírek. **21.50—22.40:** Jazz. — **Péntek, III. 15., 13—14.15:** Cigányzene. **17.35—18.50:** Hangverseny. **18.55:** Előadás. **19.30—20.10:** Gordonka. **20.20:** Sporthírek. **20.40—21.40:** Cigányzene. **21.45:** Hírek. — **Szombat, III. 16., 17.25—18.05:** Jazz. **18.10:** Mezőgazdasági félóra. **19—20.10:** Kultürest. **20.25:** Hírek. **20.45—21.15:** Hanglemezek. **21.20:** Előadás.

SZEGÉNY EMBER GAZDAG VÁROSBAN

4 Regény ★ Irta: Számadó Ernő

Ó, én naiv, tudatlan és szegény, azt hittem akkor, hogy a nagy írók, meg a nagy költők nagy pénzt keresnek, előkelő villában laknak, tegező barátjai a kultuszminiszternek és a többi kegyelmes és méltóságos urnak, hogy kazalszám hordják fejükre a babért, hogy mindenki meghatottan emel kalapot, ha egy élő író, vagy még annál is több, lírai költőt lát. Azt hittem, hogy csak úgy telefonon kéregetik a verseket, alkudoznak, árvereznek az írásokra, hogy a tehetségnek ajtót, kaput nyitnak, hogy való az a beidegzett hazugság, hogy „felfedezik”, aki maga kitesz tíz okányi emberszámot, ha jó fejet számítunk. Micsoda hazugság! Micsoda álromantika, embervásár, erkölcsi posvány! Ó, tündöklő remények, ifju hitek hajnaleszillaga, a Te fényednél milyen csodaszínű az élet és milyen az valóban. Mi vár a széphitű gyerekekre ebben a züllött Babelben, siralom, siralom, siralom! . . . De az álmok vertje, csodamadár üldözője, fényország felé sóhajtó pirosszívű vándor nyugtalan, babonázott vére zug:

— Fel, csak előre, enyém a fiatal-ság, enyém a siker, a boldogság, a jövőendő! Én megyek, meg nem állíthat senki és semmi e világon.

És megy is. És jaj neki, mert izzó sírás lesz alatta a föld és kin az irgalmatlan ég! Meg kell halnia millió halállal a sorsbitón, míg álomlátó vére versvirágot hajt az életgolgótán . . .

Felébredtem. Kint ugyancsak beszélgettek. Talán csak nem Sanyi jött haza! Kiszaladok. Nem, Sanyi szobátársra jött meg: Tóth Pityu. Szegény munkáskínézésű ember, megviselt baromi és szomorú. Ő is elmondta a tegnapi nagy várást. Azután a gyárra panaszkodott. Megölnek, tessék elhinni, megölnek. Itt van a hét vége és nem tudom Sári mamának kifizetni a szobabért. Amit keresek, csak annyira elég, hogy máról-holnapra eltengődök. És megállás nincs. Hajtják az embert, mint a marhát. Fáradt vagyok, mint a dög. És otthon azt hiszik, hogy hát ott a gyerek Pesten, oszt keres. Küldjek pénzt, honnan a keservit, miből! Tudom én az otthoni nyomort is. A

Tőzsdei megbízásokat,

értékpapírok, arany és ezüst vételét és eladását legelőnyösebben teljesít, valamint ezekre lombardkölcsönt folyósít

BARNA BANK, Budapest, V. Nádor-u. 26.

Tőzsdével szemben.

Telefon: 213—10, 104—07.

falú . . . az még rosszabb, mint itt. Nem megyek haza. Itt szabad az ember legalább . . .

Beszélt, bugyborékol, zakatolt, mint sistingó acélfolyam. Parasztok voltunk, most itt vagyunk, mert nincs földünk, mert nincs kenyérünk, mert . . . eh, nem érdemes! . . .

Sári mama megértően bólogatott, miközben kitálalta a bablevest:

— Egyen, Pityu, majd lesz az még jobban is. Kint volt máma a várostól egy ember, azt mondta, vizsgálni jött. Ebédjegyet fog kapni az ingyenkonyhára. És talán egy kis tüzelőt. Pityu lekuorgott a tüzhely mellé és hangos szürcsöléssel kanalazni kezdte a levest. Én idegesen babráltam fekete ingem agát-gombjain és minden pillanatban az ajtóra ugrott tekintetem. Hátha most jön. Nehezen vártam már Sanyit, nagyon nehezen. Éhes is voltam, meg szerettem volna már igazat beszélni, kiönteni csurigtelt lelke . . .

— Nem jön az még ilyen korán, — törte le reményem Sári mama. — Fialat még az idő . . .

De alig szomorított el, már nyílt is az ajtó és az én várvavárt Sándorkám szaladt be. Megöleltük, megsó-koltuk egymást. Istenem, ki gondolta, hogy itt találkozunk aranyváros odván, mikor Erzsikével kikisértek a békési kis akácós állomásra. Hamarétosan vacsorát csináltatott Sári mamával és nem győztünk eleget enni, még kevésbé eleget beszélni. Tizenegykor megjött Tar ur a szolgálatból. Rövidesen aludni húzódt mindenki. Holnap új nap. Aranyváros rabszolgáját várja a robot.

Ketten maradtunk a konyhában. Panasz, panaszra borult.

— Negyedkilő kenyéren éltem naponta, lásd, majd elhord a szél. De mit csináljak. Ha nem keresek többet. Haza menjek? Ott az a sok nevetlen gyerek. Szégyenlek már az apám nyakán csüngen. Nincs a faluban élet, annyi sem, mint ebben a rohadt nagy városban. Mindenki idecsődül, azt hiszi, hogy aranyból van itt az utcasarok. Szerencsétlenek. Ott a falu szegénye, aki tallózik valahonnan valamit, itt proletárrá kinlódik rohamlevesen, rohadt krumplin, kint a külváros halálsíkatoráiban fagy és bukik rakásra. Árultam tollseprűt, élesztővágót, porolót, könyörögtem, követeltem, imádkoztam, átkozódtam, de semmi és semmi. Most a Makkhetes alatt dolgozok egy pince-

műhelyben. Már is a tudómre ment. De muszáj, Ernőkém, te tudod, te próbáld jobban, mint bárki más. Szegény édesanyám, küld néha csomagot, ellopva saját szájuktól. Ez az egyetlen, — hidd el — ami vigasztal, hogy anyám van, édesanyám, aki szeret, nagyon szeret . . .

Sirt szegény barátom, vele én is.

— Sanyikám, fel a fejfel. Az Isten velünk. Magam is, hogy mit éltem át . . . Madárijesztőről loptam le a rongyot, öcsikém, hogy betekerhessem fagyott kezem-lábam. Beálltam Egyeden komédiásnak, kellekeket koldultam a játékhöz, színpadot ácsoltam kocsmaasztalokból. Toltam a málhás szekeret, puccoltam a ripacsprimadonna cipőit és nyeltem a gombaság-falatokat, melyekkel egy csöppet sem fővénykedtek. Ujdon-dász ur ide, ujdondász ur oda, hepciáskodott a pincérkómikus, akinek legragyogóbb ötlete volt, egyben művészetének csúcsteljesítménye, ha tánc közben kilenc mellényt hányt le magáról. Jégkamrában aludtam télnek-telén pusztá földön, magamat szomszédban melegített cserepekkel körülbástyázva paplan helyett, hogy meg ne vegyen az Isten hidege. Hidd el, a mellém pakkolt cserepes krizantém tövestől kifagyott és bizony alattam föl sem engedett a fagy. Rózsét hordtam, szent lapátoltam, salakot, kavicsot az államvasutaknál. Tudod, alig volt már bennem élet. Mert bizony a salakmunkán édeskevés a pihenés, hányni kell kifelé a vagonból a masszát pihenés nélkül, mert a nyílt pályán minden pillanatban jöhet a vonat és a vagont röptik előre a legközelebbi kitérőig, vagy állomásra. Ez egy kis pihenés. Aztán újra, újra, újra. Estére már zsibbadt a kéz, porral tele a szem és tüdő. Fizetés? Ne kérdezd. Az volt a szerencsém, hogy a felügyelő észrevett a pihenőben, mikor faltam a betűt. Megszóltott:

— Hé, legény, mit olvasol? — Csoda volt, mert nem olvasott ott emberemlékezet óta senki fia.

— Az egyik Goethe, a másik Shakespeare, — feleltem. Erre figyelmes lett az emberem.

— Micsoda? Hát azok a papírok?

— Azokon Heine-fordítások vannak. Csak próbálgatás. Még meg kell őket fésülnöm . . .

(Folytatjuk.)

Szövboltványok,

hazai gyökeresek és gyökeres vad-vesszők, többféle alanyokra, úgy bor-mint speciális csemegefajok, legolcsóbban beszerezhetők teljes felelősséggel államilag ellenőrzött telepe-men. Árjegyzék ingyen. Cím:

MÉSZÁROS ISTVÁN, NAGYREDE.

Postafiók 4. Hevesmegye.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 5-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza: tiszai 77 kg-os 17.50—17.80, 78 kg-os 17.65—17.95, 79 kg-os 17.80—18.10, 80 kg-os 17.90—18.30, felsőtiszai 77 kg-os 17.40—17.60, 78 kg-os 17.55—17.75, 79 kg-os 17.70—17.90, 80 kg-os 17.80—18.05, duna-tiszai, fejmegyei, dunántúli 77 kg-os 17—17.15, 78 kg-os 17.15—17.30, 79 kg-os 17.30—17.45, 80 kg-os 17.40—17.55.

Pestvidéki rozs 12.85—13, egyéb 13.70—13.90; sörárpa, elsőrendű 19—20, másodrendű 17.75—18.75, harmadrendű 16—17.50; takarmányárpa, elsőrendű 14.50—15, másodrendű 14.25—14.50; zab, elsőrendű 15.15—15.25, másodrendű 15—15.10; tengeri, tisztántúli 12.50—12.60, egyéb 11.40—11.50; S-as liszt 14.40—14.60 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra: 16.65 16.66, májusra: 17—17.02.

Ros márciusra: 12.93, májusra: 13.13—13.15.

Tengeri májusra: 11.69—11.70, júliusra: 11.90—11.94.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Lóheremag. A belföldi érdeklődés megélénkült, és az árak egy árayalattal alacsonyabbak a múlt hetieknél. A lucernamagnál, a rendkívül csekély készletekre való tekintettel, az irányzat tartott. Fehérheret íránt is kissé csökkent a külföldi érdeklődés, míg a baltacim élénk keresletnek örvend. Muharmag íránt, különösen a belföldön továbbra is élénk az érdeklődés, ára nem változott. Tavaszí búkkönyvből a készletek már nagyon lepadtak. Kivételül felesleggel nem rendelkezünk, sőt lehetséges, hogy behozatalra lesz szükség. Zöldborsó ára csökkent, Mákából, mint mindig, tekintélyes készletek vannak, a külföldi elhelyezés továbbra is nehézségekbe ütközik. Takarmányárpa magának a felfolyt héten is igen élénk kereslete volt, irányzata a legszilárdabb, ugyanez áll fűmagvakra. — A budapesti áru-és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárúért 100 kilónként budapesti paritásában: köles, fehér 15—16, vörös 15.25—15.75, vegyes 14—14.50; napraforgó, fehér 17—19, vegyes 14.50—15.25; lenmag, nagy 26—27, kis 21.75—22.75; tökmag, nagy 24—25, kis 19.50—20.50; mák (kék) 40—43; borsó; expressz 19.50—24; lencse, nagy 38—45, közép 26—30; bab; dunai szokvány 14.50—14.75, dunántúli szokvány 15—15.50, felsőm. szokvány 13.50—14.25, gömbölyű fűrj 14—15, hosszú 12.75—13.50; lucernamag 180—200; lóheremag 140—160; muharmag 16.50—18; tavaszí búkkönyv 26—27; csillagfűrt 12—12.50 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 13.50, borsókorpa 13.50, buza-

konkoly 12, buzakorpa 11.75, buzatakarmányliszt 15, konkolydara 12.50, lenmagpogácsa 14.75, napraforgópogácsa 14, szárított répaszelet 10.50, repecpogácsa 10.50, rozskonkoly 10, rozskorpa 11.50, rozstakarmányliszt 13.50, tökmagpogácsa 15.25 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7—8.20, harmadrendű, csomagolásra 5.20—6.80, muharszéna 8—9, lucernaszéna 10—10.30, zabosbúkkönyvszéna 8, alomszalma, másodrendű 4.80—5 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és járnosökrök. Elsőrendű belföldi járnosökör (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi járnosökör (fehér) 40—44, másfél-éves tinók 38—40, másféléves üszök 38—40, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Borjувásár. Elsőrendű 72—79, másodrendű 62—71, harmadrendű 49—60 fillér élőszulyban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar, másodrendű 32, bika, tarka, másodrendű 34—50, harmadrendű 31—33, ökör, magyar, másodrendű 32—49, harmadrendű 23—30, ökör, tarka, elsőrendű 50, másodrendű 33—53, harmadrendű 24—32, tehén, magyar, másodrendű 37—42, harmadrendű 23, tehén, tarka, elsőrendű 52—55, másodrendű 32—50, harmadrendű 23—31, másodéves (éves) 33—48, kicsontozni való 16—22 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg szulyban 40—45, prima, fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg szulyban 40—45 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, 3 kg szulevonással.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsírmentés páronként 340 kg-on felül 73—75, szedett közép 64—66, silány 54—58 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 200—575, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 160—400, alárendelt 35—170, vágóló 20—95 pengő darabonként.

Nyersbőr. Marhabőr, 45 kg-ig, magyar 0.72, tarka 0.82—0.85, borjubőr, hosszú lábbal 1.25, rövid lábbal 1.35, juhbőr, magasgyapjas 0.70—0.72, rövidgyapjas 0.55—0.60 pengő kilogrammonként, mézsárosbőr 12 pengő darabonként.

Tej és tejtermékek: Teljestej 32, lefőlőzött tej 8, tejszín 240—280, tejfél 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 260—280, tehéntúró 50—80, juhsajt 160—200, rapsajt 160—240, emmentáli 240—360 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Étibaromfi: Tyuk 1.80—3.20, csirke 1.20—2, pulyka 4—6 pengő darabonként. — Leölt baromfi: Tyuk 1.30—1.60, csirke 2—2.60, kappan 2—2.60, ruca, hizott 1.40—1.70, lud, hizott 1.30—1.60, pulyka, hizott 1.40—1.80, libamáj 5—8 pengő kilogrammonként. Teatojás 7—8, főztojás és apró 5—7 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1—1.26, sózott, kenyér 1.20—1.50, füstölt 1.40—1.80, háj 1.20—1.36, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybeli 1.20—1.36 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.30—1.60, harsa 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.80—2.60, gerinc 3—4, lapocka 0.80—1.60, többi része 0.60—0.80, vaddisznó, gerinc 2.20—2.40, comb 1.80—2, többi része 0.60—1.00 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.80—3.60, rózsza 2.40—3, mák, kék 0.58—0.80, pergetelt méz 1.10—1.40, háziszappan, szin 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldszeg: Sárgarépa 20—30, petrezselyem 24—32, zeller 24—36, kalarabé 12—24, vöröshagyma, makói 12—16, közönséges 10—14, fokhagyma 1.20—1.60, cékla 14—20, fejeskáposzta 20—26, savanyított káposzta 20—32, kelkáposzta 16—26, vöröskáposzta 24—34, fejjessalata 35—50 (1 drb), torna 60—120, burgonya, Gűlbaba 15—18, őszi, rózsza 10—14, nyári, rózsza 14—16, Ella 8—12, kifli 20—24, tömör csiperkegomba 100—220, szártított gomba 260—800, paraj, tisztított 20—40, feketeetek 16—22 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs: Alma, külföldi 56—240, dió 100—140, dióbél 320—380, meggyoró 180—200, meggyorbél 280—360, héjazott mandula 300—480, gesztenye, külföldi 68—96 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A szeszpiac csendes. Az árak változatlanok. A gyümölcs-pálinka-forgalom még mindig nem élénkült meg, nagyobb kínálat főleg törökpálinkában van 2.75—2.85 pengő. Szepőpálinka 3.20—3.30, szilvórium, nyári áru 3.50—3.60, ó-kék áru 4.80 pengőn kelt el 10,000 literfokonként, III. táblázat szerint, plusz 3 százalék forgalmi adó.

Fapiac. A fenyőfapiacra a kereslet igen csekély. A tűzijapiacra az enyhe időjárás miatt lanyha. A búkkfa ára 315—320, a cserhasabé 270—275, a friss akácfaé 260—265 pengő vagononként, budapesti paritásában. Az aprított búkkfa 4.20—4.40, az aprított cserfa 3.80—4 pengő 100 kilogrammonként. Budapesten, házhoz szállítva, lerakva. Keményjában csak kis tételek cseréltek gazdát.

Idégen pénznemek vételi és eladási ára március hó 5-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idégen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idégen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab; Angol font 1645—1675; dollár 346.90—350.90; kanadal dollár 340—350; holland forint 238.10—240.10; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab; Cseh korona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 65.85—66.45; román leu 3.10—3.25; bolgár leva 4—4.45; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

"A FALU MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG"

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL